

П О Л В И А Л А Р

ПОД ЧЕРНИЯ ФЛАГ

ЧЕТИВО ЗА ЮНОШИ

ПОЛ ВИАЛАР ПОД ЧЕРНИЯ ФЛАГ

Превод: Боряна Цачева-Статкова

chitanka.info

ГЛАВА I

ЖАН ТИЕБО ДЪО ГАСКОАН ОТПЛУВА

Пътят от Париж до Хавр се стори дълъг на Жар Тиебо дъо Гаскоан. По-голямата част той премина пеша и твърде рядко можа да използва някоя кола или двуколка. Не че беше зле облечен или че външният му вид не вдъхваше доверие, но все още притежаваше онази стеснителност на младостта, която го възпираше да моли. Още повече той беше по произход дребен благородник и гордостта не го напусна дори когато възмъжа. Тъй като след смъртта на родителите му неговият чичо Анселм го беше взел под опекунство, един хубав ден той реши да се отърве от ограниченията, които го подтискаха, и да заживее, както намери за добре. Не съществуваха за него два пътя, а само един: към свобода и независимост, тоест към приключения. И той се устреми към тях, като се отправи към морето и към голямото пристанище на Франция.

Чичо Анселм би казал, че това е бягство и не би дал предварително съгласието си. Обаче той само вдигна рамене, когато прочете оставеното писмо, с което Жан Тиебо го уведомяваше за намеренията си. Взетото от неговия питомец решение смъкваше от гърба му голям товар. Колкото и малко да струваше издръжката на един беден шестнадесетгодишен младеж, тора все пак бяха разноски. Жан би искал да пътешествува? Нека върви! Анселм няма да му попречи, пътешествията формират младежта. Добър попътен вятър!

Вятърът наистина беше добър на 14 май 1676, когато корабът с хубавото име „Сен Флавиен дъо ла мер“, собственост на негово величество краля, се отправи на запад. Корабът беше под командуването на един капитан, който по някакво несъмнено желано от небето съвпадение се наричаше Флавиен дъо Трамблей.

Много дни Жан бе скитал по пристанището, опитвайки късмета си при капитаните на корабите от Западната компания. Той искаше да отплува към онези острови^[1], за които по кръчмите говореха с голям възторг и плам. Отвсякъде обаче отказваха да го вземат и в момент на

разочарование той смяташе да тръгне обратно към Париж. Той бе решил или да се върне, или да замине нелегално на някои кораб, откъдето не биха го изхвърлили през борда, ако го намерят, когато са в открито море. Тъкмо тогава се получи от чичо Анселм, в отговор на оставеното писмо, съответно разрешение да действа, както намери за добре Хайде! Сега всичко беше в ред. Той бе достатъчно възрастен и можеше да склучи договор за кадет в кралския флот. На другия ден подписа договора Три дни по-късно гръмкият глас на господин Флавиен дьо Трамблей не му даваше вече покой, както и на всички останали от екипажа.

— Всички на местата си! Отпуснете платната!

Жан работеше непохватно, докато кралският кораб пореше морето с гордия си нос. Нощта се спусна и сля вълните и небето Зашеметен от океанския въздух и от умората, Тиебо се отпусна в койката си и докато заспиваше, люлян от вълните и от скриптенето на кораба, пред очите му минаваха странни видения той виждаше островите, към които плуваше, където го очакваха прелестни преживявания Той беше уверен, че те щяха да го възнаградят за всичките му мъки.

До островите не се стигаше веднага и много неща се случиха, докато те се появиха на хоризонта Първите дни бяха трудни и без нито за миг да съжалева за решението си, Жан изпита колко тежък е моряшкият живот. Неопитен и съвсем млад, той не бе помислял за мъчната страна на своето приключение, а само за новите и вълнуващи неща, които криеше Необходимо бе да се пребори с трудностите и той смело ги посрещна: никога не е прекомерно висока цената на онова, което човек горещо желае.

През първата половина на пътуването всичко вървеше добре. Морето обузда гнева си, а капитанът — своя буен нрав. Наистина той не щадеше кадета, но младежът свикна, новият живот дори започна да му харесва и постепенно, без да подозира приключенията, които го очакваха, той разви дробовете и мускулите си и придоби душа на моряк.

Освен това още от първия ден Жан спечели един приятел и покровител. Това бе стар моряк на име Картаю, който се трогна от неопитността и слабостта му. Неведнъж го спасяваше от опасност и от бой с камшик. Неведнъж той изпълняваше задачи, непосилни за онзи,

който въпреки младежката си сила бе все още дете. Същевременно Картаю бе негов учител и Жан постепенно научи всички тайни на морето, разбра как с помощта на вдигнатите на мачтите платна може със сигурност да се прекоси морето и да се стигнат желаните брегове.

Месеците на плуването не минаха без преживявания. Трябваше да се пазят от английските фрегати, да плуват вкупом с холандски кораби, готови да се отбраняват заедно със „Сен Флавиен“, използвайки общо оръдията си. Като излязоха от Ламанш и френският бряг остана далече, всеки кораб продължи пътя си сам. При преминаване на протока Фонтено се състоя церемония, която предшествуваше и служеше като въведение към церемонията при преминаване линията на равноденствието. В паметта на Жан Тиебо се запечата последната церемония с всичките ѝ комични и опасни моменти.

Най-напред Жан видя, че от един от люковете излезе странно същество, облечено като магьосник. В действителност това бе старшият майстор на кораба. С намазано със сажди лице, облечен с червена дълга мантия, на врата с огърлица от дървени колелца, а на главата с висока островърха шапка, той пристъпи напред, държейки в ръката си книга. На нея беше означена линията, която щяха да преминат. Целият екипаж бе събран пред него. Най-напред стояха онези, които подобно на Жан Тиебо никога не бяха прекосявали тази черта. Накараха ги да коленичат пред старшия майстор, после ги поръсиха обилно с вода и им поискаха да платят множество бутилки вино като данък за преминаването. След това с тъпата страна на сабята си човекът ги удари по вратовете. Този удар би изглеждал жесток при други обстоятелства, но сега беше само начин да станат кавалери на ордена, към който принадлежаха единствено хората, преминали от едната страна на света в другата. След това започна незабравимо тържество, което продължи цялата нощ.

И тъй, моряшката професия имаше и своите добри страни. Жан беше доволен и от ден на ден все повече се привързваше към нея. Мислейки за чичо Анселм, затворен в къщата си в Париж сред своите лекарства и екюта, младежът намираще, че с постъпил правилно.

Жан пръв изяде белия си хляб. Не става дума за хляба, който им раздаваха с всекидневната дажба, състояща се главно от мазна супа. След тичането до върховете на мачтите и около въжетата той

поглъщаше супата, без да обръща внимание, че е запържена само с тежка нормандска лой. Под „бял хляб“ разбираме добрите дни, които се бяха заредили отначало. За нещастие към средата на пътуването нещата започнаха да се променят. Станал несъмнено по-раздражителен поради трудностите, господин Флавиен дьо Трамблей стана и по-строг. Без помощта на Картаю младият кадет, когото третираха като юнга, щеше да види дявол по пладне. Когато бурята се беше развилняла, изпратиха Жан да затегне платната на големия марсел^[2], а в същото време предната мачта се навеждаше застрашително от единия край на палубата към другия, като че ли искаше да потопи върха си в морето. Той може би нямаше да успее да се справи или пък щеше да падне във вълните, ако тогава приятелят не му бе помогнал със съветите си, а после, виждайки го в затруднено положение — със своята сръчност и опитност.

Бурята продължи цели шест дни. Шест ужасни дни, през които Жан мислеше, че е дошъл последният му час. Най-после вятърът утихна и всички решиха, че са спасени. Поне живяха с тази илюзия в продължение на двадесет и четири часа, тъй като платната отново равномерно се надуваха и корабът се носеше по успокоените вълни. Ненадейно обаче на хоризонта се появи някаква черна точка: кораб от неизвестен произход.

Скоро националността му бе установена: беше английски кораб, недружелюбно разположен към „Сен Флавиен дьо ла мер“. Без да губи повече време, господин дьо Трамблей даде заповед за бойна готовност. Топовете бяха заредени, фитилите запалени и всички се приготвиха за отбрана.

Докато корабите се приближаваха, но все още из вън обсега на стрелбата, Картаю запозна Жан с някои неща, които последният още не знаеше.

Този английски кораб — му каза той — е корсар, тъй като сега се намираме на около двеста и петдесет левги^[3] от Антилските острови; за него всяка плячка е добра, независимо откъде е дошла. Ние сме вече в опасната зона. Тук морето е бойно поле — флибустерите, буканиерите го правят такова. Всъщност знаеш ли що за хора са те?

— Да... да, разбира се... — отвърна Жан, на когото вечер му бяха проглушили ушите с техните подвизи. — Те са хора извън закона, бандити, крадци.

— Не е съвсем така, моето момче, не е. Архипелагът, към който плуваме, е бил от край време театър на сурова борба между нас — французите и испанците. Те твърдят, че архипелагът е техен поради съществуването на някаква демаркационна линия, минаваща сред морето, установена от един папа на име, струва ми се, Александър VI. Освен това там искали да се заселят много хора, дошли от всички краища на света: хугеноти от Фландрия, Холандия, Франция, а наред с тях и други, които са търсели свободен и плодотворен живот. Тогава започнали борби Гонели се един други от пристаните и от построените селища, преследвали се по море, обсебвали си корабите, които често донасяли чудесна плячка. Война, моето момче, но не обявена официално, въпреки че самите губернатори дават съгласието си за някои експедиции. С една дума, участниците не са много наясно, но въпреки това се бият, и то за значителни облаги. Без съмнение обаче ти за всичко това не ще чуеш вече да се говори, след като преминем тези опасни води и когато наближим истинската цел на нашето пътуване.

Картаю се лъжеше, но в този миг не можеше да си даде сметка за това и не подозираше, че един ден Жан щеше да знае много повече от него по този въпрос. От друга страна, нямаше повече време да разговарят за пирати английският кораб приближаваше и трябваше да се бият.

Всички проявиха сила и храброст и боят продължи повече от шест часа. Имаше убити и ранени, но въпреки желанието на някои, които мечтаеха само за подутини и рани, господин Флавиен дьо Трамблей, без да откаже боя, забрани да се прехвърлят на английския кораб. Ако можеше да се говори, че неговите оръдия бяха нанесли щети, то френските залпове го бяха опустошили и на свечеряване той избяга, отнасяйки загубите си и своя позор. Същата вечер капитанът нареди да раздадат на екипажа допълнителна дажба вино.

Картаю беше доволен. Боят не уплаши неговия малък любимец. Момчето прояви безстрашие и плам. Като го гледаше заспал в койката му, Картаю си казваше, че един ден Жан Тиебо ще „стане човек“.

Рано на другия ден той се опита, но напразно, да го вдигне от койката му.

— Хайде ставай, мързеливко, съмна се вече, а ти още спиш!

— Ела, Картаю. Не мога да стана.

— Но какво ти е?

— Не знам. Ту ми е много горещо, ту — много студено.

— Да нямаш треска, момчето ми?

— Може би. О, Картаю, вземи ми ръката. Не чувствуваш ли, че трепери?

— Да. Ще потърся господин доктора.

Той отиде и когато докторът дойде при кадета, чу, че Жан тракаше със зъби.

— Наистина е треска — потвърди лекарят.

— Каква? — попита Картаю.

— Не знам още, но по всичко личи, че е злокачествена. Не трябва да оставяме момчето тук поради опасност от зараза.

Тъй като Жан не можеше да върви, Картаю го взе на ръце и го пренесе до носа на кораба в помещението, приспособено за болни. Там се чувствуваха всички люшкания и беше съвсем тъмно, тъй като имаше единствен малък отвор към морето. Положиха го там и зачакаха.

На другия ден той беше по-зле. Бълнуваше. Говореше за английския кораб, за боя, за островите. Последните не бяха вече много далеч. Може би там щяха по-добре да се грижат за момчето, отколкото на кораба, тъй като лекарят беше главно хирург и не можеше да го „оперира“ от треската. Щеше ли обаче да оцелее дотам? Дълбоко в себе си Картаю мислеше за смъртта, която се бе отпечатала върху лицето на Жан. Той си каза, че в крайна сметка всичко е въпрос на дни, тъй като в Санто Доминго, където трябваше да спрат, имаше болница.

На другия ден видяха земя, но когато я приближиха, Картаю бе обзет от отчаяние. По време на бурята корабът се бе отклонил на юг и сега се намираще срещу остров Сен Венсан — в най-южната част на Антилските острови. Картаю пожела да говори с капитана. Последният обаче несъмнено знаеше какво иска морякът, защото, без да го приеме, разпреди да му кажат, че корабът ще спре само в определеното пристанище — Санто Доминго — и че за спиране преди това не може и дума да става.

И така, тъй като вятърът не беше благоприятен, бавно преминаха покрай Сент Люси, Мартиника, Гваделупа и Порто Рико. Състоянието на Картаю наподобяваше агонията на неговия млад приятел. Наистина юнгата беше загубен. Той дори не познаваше вече моряка. Бълнуваше, ръцете и челото му горяха и отказваше всякаква храна.

Това продължи сякаш безкрайно дълго. Най-последен хубав ден Санто Доминго се появи пред очите на моряците. Виждаше се обаче само югоизточната част на острова. Щеше ли Жан да издържи, докато стигнат до главното пристанище? Напрежението на Картаю стигна дотам, че той почна да шепне несвързани молитви. На другия ден корабът влезе в пристанищния залив. Преди да достигне брега, една лодка взе тялото на Жан, което едва даваше признаци на живот.

— Сбогом, Жан Тиебо! — извика Картаю, надвесен над морето. — Сбогом, мили приятелю. Сигурно няма да те видя вече!

Той гледаше как лодката се отдалечава, но нищо не виждаше. Сълзи замъгляваха неговите очи, които-отдавна нямаха навик да плачат.

---

[1] Имат се пред вид Антилските острови. — Б.пр. ↑

[2] Горно четвъртито платно на кораб. — Б.пр. ↑

[3] Мярка за дължина, равняваща се на около 4 км. — Б.пр. ↑

ГЛАВА II

ТОЗИ ДОБЪР СЪВЕТНИК БАСТИД

В болницата на острова Жан остана дълго време между живота и смъртта. Лекуваха го, както можеха, тъй като не знаеха точното естество на болестта му. Прилагаха му най-мощните лекарствени средства против треска и накрая неизвестно точно как температурата спадна отведнъж вследствие на отвара от кора на хининово дърво^[1], която някои туземци употребяваха. След лечението обаче болният остана много дни в състояние на силно изтощение. Но когато някой е едва на седемнадесет години, бързо се съвзема от това, което обикновено би убило по-възрастен човек. Постепенно Жан дойде в съзнание, а после възстанови силите си. Това му бе необходимо, за да научи един ден, че „Сен Флавиен дьо ла мер“ е отплувал отново и че несъмнено капитан Флавиен дьо Трамблей го бе заличил от своя екипаж, тъй като бе загубил надежда да види някога кадета си, оставен като мъртъв в Санто Доминго.

Докато се възстановяваше, Жан Тиебо си задаваше хиляди въпроси. Най-вече се питаше какво точно ще трябва да прави, за да изкарва прехраната си. Скоро той не можеше вече да се съмнява, че е оздравял. Макар и все още слаб, здравето му се бе напълно поправило. Управителят на болницата имаше нужда от места за нови болни и му съобщи, че трябва да си върви. Така Жан Тиебо дьо Гаскоан се озова на улицата и с толкова малко пари, че нямаше смисъл да се споменава за тях. Пред него стояха за разрешаване много проблеми, включително и този за насъщния хляб, така че той нямаше никакво време за губене, ако не искаше да изпадне в още по-лошо положение.

Най-напред младежът се отправи към пристанището. Натам го теглеше на първо място носталгията по кораба, за който му бяха казали, че е отплувал и който седмици наред по време на пътуването бе носил мечтите и съкровенията му надежди. Натам го теглеше и морето, което бе свикнал да обича. Отправи се към пристанището и защото то винаги е било средище на хора, които търсят късмета си или най-

малкото дирят начини да припечелят някоя пара. Кратко време той се разхожда по кея. Не съществувахе обаче никакво съмнение „Сен Флавиен дьо ла мер“ вече го нямаше, а някои от корабите, които можа да види и за които се осведоми, бяха пред заминаване, и то по обратния път — към Франция, тоест към лекарствата и хремите на чичо Анселм.

Не! Не! Готов беше на всичко, но не и да капитулира и да се върне назад. Сигурно и на островите можеше да се живее както на всяко друго място, но цялата работа беше да се научи как.

Известно е, че винаги новините се научават в кръчмите и че там се срещат осведомени хора, които ги разказват. Жан опипа в джоба париците, които му бяха останали, и влезе смело в една кръчма с надпис „Великият Христофор“ — несъмнено в чест на главния Колумб, който в 1492 година бе слязъл тук след откриването на островите Сан Салвадор и Куба Той бе нарекъл острова Испаньола и това име се бе запазило. Според думите на Колумб, слизайки на Испаньола, той помислил, че стъпва в рая на земята.

Подобно на всички кръчми „Великият Христофор“ беше опушена и изпълнена с миризма на алкохол. Затова допринасяха не само полуотворените чепове на бъчвите, но и дъхът на множеството мъже, които бяха насядали вътре около груби дървени маси. Жан Тиебо превъзможна присъщата си свенливост, понамаляла от контакта с моряците на „Сен Флавиен“ и главно с Картаю, и влезе вътре.

Той обикаляше кръчмата, плъзгайки погледа си наляво и надясно, без сам да знае какво точно търси, когато го извикаха от една маса:

— Ела тук, момче!... Ела тук! Седни на масата ми, дявол да те вземе! Лицето ти е зеленикаво, но очите ти са живи. Ти, значи, се изплъзна от смъртта, а?

— И ти — каза Жан Тиебо, познавайки в негово лице един затворник от „Сен Флавиен“. — Доколкото си спомням, господин дьо Трамблей беше заповядал да те оковат?

— По моему ти съвсем не се лъжеш — каза човекът, смеейки се самодоволно. — Но аз не отплувах от Франция, за да стана затворник или каторжник. Ето защо своевременно извоювах свободата, която ми бяха отнели под предлог, че съм се бунтувал. Вечерта, преди да отплува проклетият кораб на господин дьо Трамблей, успях да се

освободя от оковите и да се хвърля във водата през едно полуотворено прозорче. При плаването до брега използвах два надути от мен кози мяха от бордовите припаси. За щастие виното, пазено в тях, бе вече изпито, иначе щеше да се наложи да ги изпразня в гърлото си. Това хубаво питие не трябва никога да се разхищава! Укривах се, докато бе необходимо, а на другия ден наблюдавах как се губеха в далечината платната на нашия капитан. След това започнах да живея. Но не съм свършил — прибави той, като отново се засмя.

— Колкото за мен — каза Жан, — аз спасих кожата си от треската благодарение грижите на хората от бойницата, където ме бяха занесли с пълната увереност, че няма да оцелея. Но, ако мога така да се изразя, сега не зная как да използвам здравето си. Не ми е лесно, особено като се държи сметка, че имам стомах, който изпитва нуждата да бъде напълван неведнъж на ден.

— Най-важното е, че си отървал кожата — каза Бастид — така се наричаше този голям веселяк с кожа като пергамент, с гъсти мустаци, които закриваха горната му устна, със синьозеленикави очи като морето, груби юмруци и железни ръце. — Винаги ще намериш какво да правиш.

— Как така?

— Седни тук. Изпий тази чаша и да поприказваме. Вижда се, че вече не си тъй зелен. Бих се учудил много, ако ти не почнеш да решаващ нещата като истински мъж. Самият аз успях да избягам със златото, което бях втикнул в пояса си. Ето обаче, че изчерпах всичките си средства и сега трябва да се реша да приема някое предложение, но не какво да е, повярвай. Единствено ми допада да бъда свободен човек.

— На мене също — каза Жан, — при условие да запазя честта си.

Хубав принцип, но трябва да ти кажа, че важи само за Европа. Тук нещата могат понякога да се разглеждат малко по-другояче. Съществуват три начина да се излезе от положението. Първият е да се постъпи на работа за три години, тъй както някои от тукашните са направили още преди да тръгнат от Франция. Това се нарича „тридесет и шестте месеца“. В такъв случай за този срок човек принадлежи на някой господар и като казвам „принадлежи“, думата е твърде слаба, защото тогава господарят добива всички права: право на живот и на смърт и за по-голямата част от времето той третира наемника като роб.

Компанията „Ил д’Америк“^[2] е сключила сделка да достави за двадесет години четири хиляди наемници. Голяма част от тях пристигнаха направо от Онфлър или от Сен Мало. Макар че такова наемане може да ме спаси от глад, аз бих избрал риска и бих станал по-скоро буканиер, подобно на толкова много недоволни откъде ли не. Голяма част от тях пък са предпочели да станат флибустери, отколкото да гонят бикове и глиганите на остров Ла Тортю^[3].

— Остров Ла Тортю ли? — запита Жан.

Да, той се намира недалеч оттук, на някакви си три левги — отговори Бастид, сочейки морето с дебелия си плъст. — Наричат го така, защото има формата на това морско животно, но с обиколка от шестнадесет левги и с каменни ребра — големи скали, с които целият е заобиколен, и планини, по-твърди от мрамор. Островът обаче е благословен. Там растат дървета, красиви като нашите в Европа, зреят всички плодове, расте тютюн. Обитава се от най-дръзките смелчаги, каквито сме виждали някъде и които се наричат флибустиери^[4] — име, което ако вярвам на това, което ми казаха, произлиза от английското „free booter“ — морски разбойник, или от холандското „vrjbuiter“ — плячкаджия.

— Но аз не съм дошъл за това от Франция — каза Жан. — Аз съм моряк.

— Вече не си. За да бъдеш моряк, трябва да си на кораб, а твоят кораб изчезна на хоризонта. Нямах никаква надежда отново да станеш моряк, освен за плуване, което ще те отведе в родната страна. Не! По-добре ще направиш да си избереш: стани буканиер — ловец в горите, или пират.

— Не искам да бъда нито едното, нито другото.

— Голямо дете! — каза Бастид, дигайки рамене. — Какво ли са ти разказвали за тези авантюристи? Нима не знаеш, че те имат подкрепата на краля на Франция, както и неговата благословия да се борят срещу краля на Испания? Нима не знаеш, че губернаторите считат за своя чест срещу част от пляката да им издават разрешителни, които от своя страна ги задължават да побеждават врага? Да се сдобиеш по пътя си с кораб, натоварен със злато, и да дойдеш да закупиш какао, с което да се върнеш в Европа, значи да завладееш богатство, каквото не можеш да си представиш!

— Не — отговори Жан. — Всичките ти така красноречиви доводи не ме убеждават. Наистина искам да бъда свободен, без обаче да се задължавам да убивам и ограбвам.

— Ще запееш на друг глас, приятелю. Това не са убийства, а сражения и подвизи, при които убиването е законно. Не се касае за грабежи и кражби, а за присвояване на онова, което е на неприятеля и което по този начин преминава във френски ръце. Не разбирам скрупулите ти. Флибустерството е приключение и слава. То значи да живееш сред хора с чест или най-малкото сред хора със своя чест и свои собствени закони. Ние се намираме в друг свят, където за щастие моралът е по-гъвкав и дава по-широки възможности. Аз за себе си реших, и то добре реших. Който ме обича, да ме последва!

Жан гледаше Бастид и думите му го накараха да вземе решение. Не! Той не го обичаше и нямаше да го последва. Приключение не значеше грабеж и изнудване, а честно посрещане на мизерията, ако това беше необходимо, за да остане човек достоен и горд от себе си. Такива бяха принципите, с които баща му — господин дьо Гаскоан — го беше възпитавал приживе, а също и принципите, от които се ръководеше в живота чичо Анселм въпреки всичките си недостатъци. На никаква цена Жан нямаше да отстъпи от линията, която те му бяха начертали.

— Бастид — каза той, ставайки, — нужно ми е да те попитам — към кого трябва да се отнеса, за да подпиша договора, за който ми говореше преди малко и който ми се струва единственият начин да се добия със законно жилище и храна?

— За тази цел — отвърна другият — няма нужда да ходиш далече. Ще намериш канцеларията на същия кей. Малцина са тук онези, които мислят така, и повечето време трябва да им пълнят устата с алкохол, за да ги накарат да подпишат подобен документ. Помисли, че по този начин се продаваш за тридесет и шест месеца и че през тридесет и шест месеца ще бъдеш почти роб.

— Бастид — каза Жан, — струва ми се, че малко преувеличаваш в интерес на твоята кауза. Непременно има във Франция някой високопоставен човек, който е издал необходимите разпоредби за съблюдаване на човешките закони, след като ми казваш, че голям брой от тези „наемници“ идват направо оттам.

— Без съмнение, момчето ми, и този човек е известният министър на краля — нарича се Колбер.

— Виждаш ли?

— Той е министър и знае, че всичко трябва да се пожертвува за доброто и благо на короната.

— Колбер? Ти ме караш да взема решение. Той ще бъде мой гарант.

— Зависи как го разбираш. Не забравяй, че се на мира на две хиляди левги отгук. Ако ти се наложи да се обърнеш към него, ще му трябва тридесет и шест месеца, за да ти отговори. Хайде, решавай и тръгвай с мене!

— Не — отвърна твърдо Жан Тиебо, — желая свободата си и бих платил за нея твърде скъпо — дори ако трябва с тридесет и шест месеца робуване. След това, като спечеля пари, ще мога да бъда истински свободен човек.

След тези силни думи той излезе от кръчмата и като продължи по кея, се отправи към къщата, която първият срещнат му посочи и където се подписваха договорите за постъпване на работа.

---

[1] Хининът, добиван от кората на хининовото дърво, е открит едва в 1820г. от Пелетие и Каванту. ↑

[2] Американски острови. — Б.пр. ↑

[3] Костенурка. — Б.пр. ↑

[4] Пирати, които по принцип нападали само испанци. — Б.пр. ↑

ГЛАВА III

КАМШИКЪТ НА ГОСПОДИН ДЪО ЛА МАР

Мястото, където влезе Жан Тиебо, беше много странно. Явно бе, че там не се занимават само с наемане на работници. Преговорите с желаещите ставаха обикновено не тук, където се събираха само документите, а в най-долнопробните кръчми на града. Сломяваха волята на човека под влияние на алкохола и със завързани крака и ръце го докарваха, за да подпише договор. Тук го очакваше вече някой алчен господар.

Трябва да се отбележи, че от Франция пристигаха все по-малко хора. Малцината кандидати бяха най-често осъдени с леки присъди, амнистирани при условие, че ще заминат, или хугеноти, преследвани заради вярата им, или всякакви бедняци, или войници, на които им бе дошло до гуша от безконечни войни. Поради недостиг от работна ръка тук се прибягваше до всякакви средства за примамване на жертви. Ето защо седналият зад тезгяха човечец посрещна с голямо учудване Жан. Той помисли, че младежът се обръща към него за съвсем друго нещо.

— За какво се касае?

— За наемане.

— Какво казахте? Не чух добре...

Той беше чул много добре, но не вярваше на ушите си.

— Искам да сключа договор за три години — каза Жан. — Казаха ми, че това е възможно.

— Да... да, може — каза човекът, изправяйки се. — Ако за това сте дошли, ще удовлетвори желанието ви. Не липсват господарите или по-точно кандидатите за господари... другите са, които не достигат.

— Излизам от болницата — дообясни Жан.

— Ще ми разкажете и за това! Господин Адолф. Господил Адолф! — извика той, като отвори наполовина една врата, която водеше към друга стая.

— Оставете ме, Арсен, не ме безпокойте — отговори един остър и неприятен глас. — Аз съм с господата дьо ла Мар и Льо Флапъор.

— Толкова по-добре, господине, тъй като ми попадна под ръка това, което търсят.

— Какво казахте?

— Един младеж, малко бледен може би, който е в чудновато състояние, иска да подпише договор.

— Да влезе! — каза, появявайки се веднага на вратата на канцеларията си един мъж, който по всичко изглеждаше като колониален чиновник.

— Но да, нека влезе, без да се бави.

Изтикан от човека, който го бе посрещнал на входа и който несъмнено се боеше да не избяга „кандидатът“, Жан буквално бе хвърлен в стаята. Тук имаше още двама мъже, които се мъчеха да си придадат колкото е възможно по-важен вид.

— Елате тук, млади приятелю — каза чиновникът с престорено добродушие. — И така, наистина ли желаете?

— Излизам от болницата, където щях да умра. Бях кадет на борда на „Сен Флавиен“, но той замина.

— И не знаете какво да правите. Да... да... Разбирам ви!

— Трябва да живея.

— Оздравяхте ли напълно?

— Щом като са ме изписали...

— Оздравял, или не, аз го вземам — каза човекът, когото наричаха господин дьо ла Мар.

— Прощавайте — каза Льо Флапъор, — защо пък вие, след като аз влязох тук първи и моята заявка е преди вашата.

— Преди... преди... От шест месеца идвам тук да търся човек и нищо не съм получил.

— А аз от дванайсет!

— Господа... господа... моля ви се — прекъсна човекът с благодушните маниери. — Не може така. Този младеж, който се нарича?...

— Жан Тиебо дьо Гаскоан — отвърна Жан.

— Този Жан Тиебо трябва да си мине по реда. Знаете, че според правилника човек може да бъде обявен за продажба само след като е бил изложен пред всички жители на острова.

— Имам в себе си тридесетте екю за сделката — каза този, който отговаряше на име Льо Флапъор.

— Аз ги имам в къщи и веднага ще изпратя да ги вземат.

— Давам четиридесет — каза Льо Флапъор.

— А аз четиридесет и пет — наддаде другият.

— Господа. Господа!... Моля. Прекратявам правилникът...

— Не ме интересува правилникът — отвърна високомерно господин дьо ла Мар. — Искам да имам този човек и ще го имам. Вие би трябвало с благодарност да ми се поклоните, тъй като се съгласявам да ви дам повече от обичайните тридесет екю, за да си осигуря услугите на този чироз.

— О! — възкликна човекът от службата. — Чироз! Я погледнете плещите и мускулите му...

Като казваше това, той опипа ръцете на Жан, после прасците. При вида му господата Льо Флапъор и ла Мар направиха същото, а единият от тях му отвори устата, за да прегледа състоянието на зъбите. Жан си мислеше, че прилича на муле или на теле, изложено на селски пазар, и това го накара да се изчерви. Той си бе решил, щом е необходимо да слугува, за да живее, ще го направи.

— Ще стигна до петдесет екю — каза господин дьо ла Мар. — И не допускам, че човек без титла ще се противопоставя на волята ми на благородник — И той погледна Льо Флапъор... — Петдесет... не отстъпвам

— Добре — отвърна Льо Флапъор, — парите винаги побеждават, но ще дойде може би ден, когато вие, господин дьо ла Мар, ще имате по-малко пари и когато вашата титла няма да натежи, ако я поставите на везните

— Младежо — обяви тържествено посредникът, — прекратявам търга: вие принадлежите на господин дьо ла Мар.

Той подаде на Жан лист хартия и го помоли да по-стави върху него подписа си. След като подписа и се убеди, че срещу договора със срок от три години той ще получи подслон, храна и дрехи, Жан, Представяйки си вече, че има на разположение петдесет екю, запита:

— А парите?...

— Не се безпокойте, господин дьо ла Мар ще ми ги плати до стотинка. Думата му на две не става.

— Още днес — потвърди дьо ла Мар.

— Виждате ли?

— А вие кога ще ми ги дадете? — запита наивно Жан Тиебо.

— Да ви ги давам? Не става и дума за такова нещо. Парите не са за вас, а за „Западната компания“, чийто представител съм аз. Освен това и вие сам не бихте се съгласили да взимате и пари, след като получавате в натура толкова облаги! Господи, в какви времена живеем! Хайде довиждане, младежо, а след трите години, ако желаете пак да опитате...

Той не подаде ръка на Жан. Объркан и смаян, Жан все още не проумяваше какво му се беше случило, когато грубият глас на господин дьо ла Мар заповяда:

— Хайде, тръгвай и гледай да не се отклоняваш от пътя, момчето ми. Сега ти принадлежиш на мен.

И това беше вярно. Жан трябваше да върви след господин дьо ла Мар до имението му. От този момент той стана „на господин дьо ла Мар“ и научи какво означаваше това.

Жилището беше една от богатите къщи, които се виждаха извън високите стени на града. Великолепни градини, простиращи се около красива къща. В първия момент Жан мислено се поздрави: имал е късмет, независимо че го бяха измамили с петдесет екю. В следващия момент радостта му спадна, тъй като едва-що бяха пристигнали, и господарят му посочи на другия край на имението, в едно блатисто място, нещо като барака с порутен покрив и каза:

— Ще спиш там.

След като влезе и не видя вътре нищо друго освен гола утъпкана и съвсем влажна земя, той запита къде и на какво ще спи. Господин дьо ла Мар започна да се смее кръвнишки и показвайки му мократа пръст отвърна:

— Тук. Мястото е добро за наемници като теб, за които не се знае откъде идват и какви ли злодеяния са сторили, та са се съгласили да приемат такива условия.

След това, без да го оставя нито минутка свободен, той извика един друг „наемник“ с окаян вид и заповяда:

— Гаспар, отведи го и му покажи! Имате време до довечера да ми прекопаете този квадрат. Преди да свършите всичко, не ви се полага нито супа, нито пък ще ви се позволи да спите.

И така Жан започна работа. Това беше обаче прекомерно трудна задача, почти нечовешка, още повече, че трябваше да я вършат с голи ръце, тъй като нямаха на разположение никакво истинско сечиво. Гаспар трепереше от треска и от страх. Физическата му слабост не позволяваше да му спори работата. Изпълнен от гняв, внезапно Жан спря.

— Какво правиш? — попита Гаспар ужасен. — Господарят ще се върне и ако не сме изпълнили задачата, ще ни бие с камшика си.

— Но преди малко той нямаше камшик.

— Тогава той идеше от града. Камшикът е закачен в къщи.

— Та ние не сме роби!

— А какво друго смяташ, че сме? От единадесет месеца съм тук и се питам дали не бих предпочел да умра, отколкото да живея така. Ти видя — спим на гола земя, без никакви завивки. Успях да се снабдя със стари чували, но ги крия, защото, ако ги види, господин дьо ла Мар не само ще ми ги вземе, но ще ме бие до кръв, обявявайки ме за крадец.

И така Жан Тиебо счете за благоразумно да продължи работата въпреки умората, за да не бъдат наказани нито той, нито Гаспар. Той работеше с яд; сълзите му засядаха на гърлото и мислеше за онова, което му бе казал Бастид в кръчмата. Не! И все пак той не беше прав. Трябваше да се примири със съдбата. А сред обаятелната природа тази съдба изглеждаше още по-сурова. Островът, част от който бе разгледал на идване от града, навярно бе нечувано богат. В градината, която се простираше пред очите му, всичко растеше както в приказките. Вирееха големи листа тютюн, какаовите дървета бяха покрити с изобилен плод. По-нататък в ливадите пасеше едър охранен добитък. Жан научи, че постройката беше полска къща, наричана на тукашен език „ато“. Докато работеше, Гаспар обясняваше, доколкото му стигаха силите:

Ние се грижим за всичко, главно за говедата Тежко и горко ни, ако някое се разболее, а още по-лошо, ако някое умре — нас държат отговорни. Освен това задължени сме да обработваме земята, и то главно с голи ръце, тъй като сам видя какво представляват инструментите. При това сме в малко имение. Да пази бог да не ни изпратят в някое от големите имения на господин дьо ла Мар. Там има „началник“, който получава няколко хиляди ливри тютюн годишно. Той води под строй хората до сечището на гайакови дървена. В ръката

си носи „лиана“ — вид пръчка, която не само изразява неговата власт, но служи да ни удря по гърба и по ребрата Болен или здрав, трябва да вървиш, ако ли не — убиват те на място. Ако някога паднеш и не станеш вече, хвърлят те в общия трап и повече не се чува нищо за теб. Имаше на острова един Бел Тет^[1] от Диеп, който изпълняваше длъжността „пазач на наемниците“. Хвалеше се, че бил избил повече от триста наемника, като казваше, че измрели от мързел.

— Ами Колбер?

— Той си има други кучета, които да пази от камшик!

Да, Колбер беше далеч и Гаспар не лъжеше Животът, който от честност или от невежество Жан Тиебо си бе избрал, се оказа страшен, а господин дьо ла Мар бе истински палач. Не се минаваше и ден, без да си служи с камшика, а ако не го носеше, биеше с каквото му попаднеше под ръка, дори с желязна пръчка. Той причисли Жан към най-твърдоглавите и му възлагаше най-унизителни и отвратителни работи. Такива бяха например косенето на някое тресавище, нападнато от тропически комари, досаждащи с хиляди ухапвания, или пък изминаването на четиридесет левги без престой, за да доведе от другия край на острова някое стадо добитък. И по всяко време и при най-малък повод имаше бой или лишаване от храна.

Жан непрекъснато гладуваше. Не се изпълняваше нито една от точките на договора, предвиждащи квартира, храна и облекло за работника. Добрата закалка не беше достатъчна. Жан беше прекрасно и способно момче с вродено чувство за гордост. Тъй като беше човек, макар и млад, при все че бе приел тежките условия, дойде ден, когато не можеше повече да понася обидите и нищетата. Ако засягаше само него, Жан може би щеше да остане три години при господин дьо ла Мар въпреки лишенията, произтичащи от подобен договор. Един ден обаче, след като седем месеца вече беше понасял мъките и обидите, положението на Гаспар се влоши. Господарят по подъл начин се заяде с него.

Беше през най-горещото време на годината и липсваше вода. Налагаше се да копаят кладенци. През горещия сезон обаче те пресъхваха и често, за да спасят посевите, трябваше да търсят скъпоценната течност много-далеч.

Най-близкият до имението резервоар беше празен и господин дьо ла Мар заповяда на двамата наемника да донесат вода от

единственото място, където имаше, за да поляят плантацията. За целта трябваше да се изминат повече от три километра. На отиване с празните бъчви на глава всичко вървеше добре. На връщане обаче, превит от нечовешкия товар, Жан мислеше, че ще падне на всяка крачка, макар че постепенно, въпреки липсата на храна, бе се оправил от болестта си.

Така двамата с Гаспар отидоха и се върнаха веднъж. Нещастният му приятел стигна до своята голгота с голямо усилие на волята. Ясно беше, че едно повторно отиване би било извън силите му, но трябваше да продължат. Използуваха отсъствието на господаря в втория път неколкократно си отдъхваха, поставяйки на земята товара си. Обаче господин дьо ла Мар беше издал заповед да напълнят цистерната преди настъпването на нощта. Не можеха да се бавят много.

Двамата мъже вървяха, без да разговарят, като че така по-добре пестяха силите си. Но още щом поеха обратно, Жан забеляза, че Гаспар едва ли ще стигне до края — така се олюляваше под тежкия товар.

— Спри, почини си най-сетне — каза Жан.

Гаспар се подчини. Друго не можеше и да стори. Тогава внезапно се появи господин дьо ла Мар. Той ги откри на завоя с бъчви, положени на земята, и се нахвърли яростно върху тях с вдигнат камшик:

— Мързеливци, хванах ли ви сега!

Най-напред започна да бие Жан, който не помръдна. После се обърна към Гаспар и започна да му нанася такива удари с дръжката, че много скоро човекът се простря неподвижен на земята.

Вцепенен, Жан наблюдаваше ужасната гледка. Изведнъж, потресен тъй, че престана да се владее, той изкрещя

— Спрете!

Господарят се обърна.

— Ти ли заповядваш вече? — запита той с вдигнат камшик.

— Аз! — отвърна Жан. — Този човек е почти мъртъв, и то заради вас!

— Какво те засяга! Той ми принадлежи, както и ти.

— Никой човек не принадлежи на друг, не може по такъв начин да принадлежи на друг.

— Ти си подписал договор. И той също.

— Но не за такова нещо.

— За всичко, което ми прави удоволствие.

Като чу думата „удоволствие“, на Жан му причерня. Не можа да издържи.

— Ще спалите камшика си, защото...

— Заплашваш, а, мръсник такъв! Ще те окова, но след като те обработя.

Тогава той се хвърли върху Жан и така му обрули лицето, че рукна кръв.

— Удряйте — каза Жан. — Докато биете само мен, няма нищо да ви кажа. Само обаче да докоснете този човек!...

В гласа му имаше страшна закана. Господин дьо ла Мар поиска да го унижи още повече.

— А! — извика той. — Ролите ни, значи, се размениха и сега ти заповядваш. Добре, виж как ти се подчинявам.

И като вдигна ръка, започна отново да удря неподвижното тяло на Гаспар.

Тогава с един скок Жан се хвърли върху господаря. Хвана ръката му, после гърлото. Изтръгна му камшика. След това, не можейки повече да се сдържа, вдигна камшика и наложи на проклетника най-заслуженото, но и най-кръвопролитното наказание, каквото можеше да се измисли. Сега господин дьо ла Мар виеше, зовеше за помощ, заплашваше със смърт Жан, но нищо не можеше да направи. Наказанието бе изпълнено докрай.

Изведнъж господин дьо ла Мар замлъкна. Тялото му сега бе простряно до Гаспар. За момент, разбирайки какво точно бе извършил, Жан го погледна. Не, той не съжаляваше за нищо. Справедливият му гняв го бе почти избавил, но той премисляше всички последствия от деянието си. Не трябваше да остане тук. Когато господин дьо ла Мар дойде на себе си, ще го хване и ще го бие с камшика до смърт. Тогава — без повече да разсъждава и след като се убеди, че е сам, той се пусна в близката гора и побягна с всички сили.

---

[1] Красива глава. — Б.пр. ↑

ГЛАВА IV

РЕНЖАР ИЗЛИЗА НА СЦЕНАТА

Отдалечавайки се от мястото, където до тялото на Гаспар бе оставил господин дьо ла Мар, прострян неподвижно на земята, Жан Тиебо бягаше, за да спаси живота си.

В началото той тичаше без посока само за да избяга от мястото на справедливо наложеното наказание. Когато дойдеше в съзнание, злият господар сигурно щеше да нарече това деяние „престъпление“. Жан се впусна в някаква савана, която скоро, поради близостта на морето, се преобрази в пясъчлива низина. Той знаеше в коя посока се намира Санто Доминго, но не искаше да се появява в града, за да не бъде бързо познат, хванат и хвърлен в някое подземие или пък пребит на място.

И така той тичаше напред, без да спира, като избираше най-пустите и обрасли с храсталак места. Накрая, задъхан от умора и от страх, той спря, като пресметна, че за да вземе някакво решение, трябва да дочака поне нощта.

Запъхтян като гонено животно, той се замисли. Кой знае дали стръвните обучени кучета на имението не бяха вече по следите му? Колкото повече мислеше, толкова повече се убеждаваше, че го заплашваше опасност, от която нямаше никакви изгледи да убегне. Трябваше да намери начин да напусне острова. Но къде да отиде? Веднага помисли за Ла Тортю — острова, за който му бе говорил Бастид. Сега той признаваше, че по-добре щеше да бъде, ако бе послушал събеседника си от кръчмата, но не за да се обвърже с обирачите, а само да запази като него свободата си, която главният представител на „Западната компания“ и господин дьо ла Мар му бяха отнели. И колкото повече мислеше, толкова повече у него назряваше идеята, че трябва да напусне Испаньола, където няма да го оставят на мира, и да стигне до такова убежище, където съществува известна възможност да се прикрие и да започне нов живот.

Ноца се спусна отведнъж — както винаги по тези места. Думата „се спуска“, която се употребява за нея, никъде другаде не е намирала по-точно покритие. Изведнъж ноцта обгърна Жан, а с нея се възвърнаха силите и куражът му. Да, той имаше право да накаже господин дьо ла Мар и този урок ще го накара може би да се замисли и ще предпази вероятно Гаспар и другите, които ще дойдат след него. Самият Жан беше в известен смисъл „дезертьор“ от ужасните обноси, които без срам ги караха да понасят. „Ето — си казваше той — сега аз съм «отречен от закона». Съзнателно се оставих да бъда презрян от обществото, но само от обществото на Испаньола. Най-важното сега е да избягам от това общество. Искам и трябва да го направя.“

Той се изправи и реши, че ако иска да стигне до остров Ла Тортю, първо ще трябва да отиде до брега и да обмисли как най-добре да стори това. Той бе тичал, но бе спазил посоката. Освен това знаеше, че вятърът тази сутрин духа откъм морето и само трябваше да върви срещу него, за да е сигурен, че ще стигне брега. Вятърът беше особен. Духаше през деня до залез слънце, утихваше нощем, а на сутринта се развихряше наново. Жан вървеше срещу посоката, откъдето сега духаше умерено. Той бе благодарен, че все още беше на крак, пресмяташе силите си и укротяваше крачките и пулсирането на сърцето си.

Той преминаваше през гори и през голи места, отдалеч избягваше къщите, дори дворищата, където минаваше добитък, който би могъл да доведе до някаква близост с хора. Пътят му много криволичеше, но насрещният вятър постоянно показваше посоката, а това увеличаваше неговата увереност.

Скоро почувствува по-хладен полъх и разбра, че морето е наблизко. Ноцта бе тъмна и той не виждаше, но чуваше спокойния шум на вълните. Жан въздъхна дълбоко, като че ли вече бе спасен.

А не беше така. Едва бе наближил брега, когато чу далеч зад себе си, от посоката, откъдето бе дошъл, силен лай на кучета, които не можеха да бъдат други освен обучените „пазачи“, пуснати след него. Той бе стигнал морето, но същевременно бе обграден от него, без надежда да убегне от „пазачите“. През ума му мина да се качи на някое дърво, но веднага се сети, че обучените за всякакъв дивеч кучета бързо биха подушили миризмата му и биха го издали на хората, които ти

придружаваха. Между тях Жан с ужас си представи ч страшния господин дьо ла Мар. Що да стори? Беше загубен!

Той се почувствува свръхнещастен в момента, в който луната изплува на хоризонта. Тя не изгря веднага, но се появи светлина, която постепенно се избистри, обхвана цялото небе и преди още да се покаже, морето и земята светнаха! Да бяга! Да бяга по-далеч, но не както досега! Преди всичко трябваше да се изплъзне от кучетата, които бяха по петите му. За тази цел беше необходимо да ги накара да загубят дирята, която следваха с обонянието си. Жан свали грозните останки от това, което преди бяха негови обувки, и влезе в морето.

Той се потопи до над глезените и успоредно с брега продължи бягането, което можеше да го спаси от кучетата, но че и от хората, ако го забележеха. Вървеше, като с всички сили шумно пореше водата с риск да издаде присъствието си. Той нямаше друг избор и продължаваше изтощителното ходене, знаейки, че може би не ще избегне на съдбата. Желаяше обаче скъпо да продаде живота си, който непременно щяха да му отнемат.

Сега той се огледа за посоката. Веднъж бе идвал тук за морски миди, които използваша като храна за свинете. Да, движеше се в правилна посока, в северната част на острова, а градът беше зад него, вляво, на много мили разстояние. Ла Тортю бе отсреща отвъд тесен проток, който на това място нямаше повече от две левги и половина. Той плуваше добре, но можеше ли да помисли да плува чак до острова?

Би опитал в краен случай. Може би щеше да се наложи, защото лаенето приближаваше. Въпреки че си послужи с хитрост, кучетата не бяха загубили следата му и тичаха по брега, успоредно с него. Във водата той не можеше много да се отклонява, за да изчезне миризмата, тъй като брегът беше стръмен. И ето че кучешкият лай се усилваше. Настигаха го. Всякаква надежда рухваше!

Изведнъж той се озова пред едни скали, които се врязваха в морето. Ако искаше да продължи, той трябваше да ги изкачи. Дали обаче щеше да намери зад тях друг плаж? Дали щеше да може да върви до колене във водата както сега? Ако ли не, нямаше смисъл. Хитрината му не бе послужила за нищо. Той се вкопчи с ръце и с колена в камъка, ожули кожата си, без да обръща внимание на тази подробност. Сетне заподскача от скала на скала и почна да се движи по-бързо. Кучетата

обаче също вървяха бързо и много скоро той разбра, че бяха точно по дирите му.

Каквото ще да става — ще се бори докрай! Той вървеше, скачаше, падаше, без да мисли за раните си. Скоро скалната бариера щеше да бъде премината. Ако не успееше, той мислеше да се хвърли в морето, да плува, докато се удави, защото подобна смърт би била по-добра. Хайде, дошъл бе моментът да реши! Действително под ослепителната луна, която даваше почти дневна светлина, се забелязваха силуетите на кучетата — те бяха по скалите и душеха следите му.

Не. Още не. Ето че скалите се свършваха и отново започваше плаж. Каква полза от това? Какво щеше да се промени? Каква разлика щеше да има, ако го хванеха на скалите или на пясъка? Жан нямаше да се остави да го уловят нито кучетата, нито хората, които не се различаваха от кучетата. Намираше се на последната скала. Отлично място за старт. Той се готвеше да скочи.

Точно в този момент забеляза лодка. Тя бе закотвена и тихо се клатушкаше в един малък залив, образуван от края на скалната преграда. До нея се стигаше по пясъка на плажа, който оттам продължаваше. Лодка! Жан би се спасил, ако можеше да се възползува от нея. Щом се говори за лодка, то значи, че трябва да има и рибари, и то наблизко. Не, рибарите ги нямаше, наоколо нищо не помръдваше. Може би бяха отишли да дирят стръв. А може би чисто и просто спяха под дърветата, по-горе към брега. Преди още да бе размислил, Жан се озова в лодката. Той дръпна въжето и го откачи. Намери се и едно гребло. С него си послужи, за да се отдели от брега. Това стана тъкмо навреме, тъй като лаещите кучета тичаха само на десетина метра след него. Когато започна да се отдалечава, те надигнаха страхотен, отчаян вой, даваха вид, че ще влязат във водата, но се дръпваха при всяка вълна. А ето че се появиха и хора. Бързо, бързо! Жан вкара греблата в халките им и напрегна мускули.

Той повдигна главата си много по-късно. Вече нищо не се чуваше. Тишина! Тишина, нарушавана единствено от шума на морето, изпълваше простора. Над топлата нощ цареше спокойствие. Лаят на кучетата бе замлъкнал.

Спасен! „Аз съм спасен“ — помисли Жан, като спря да гребе. Той дълбоко пое дъх. В дробовете му проникваше животворен въздух.

Какво ли щеше да стане с него без тази лодка? Като помисли за това, в същия миг той се сети, че лодката принадлежи на някого и че той я бе присвоил.

Така той бе извършил кражба. Това го отвращаваше и аргументите, които му дойдоха на ум — дори спасяването на живота му, — не го задоволяваха. Жан беше съвестно момче и не можеше да бъде друг. В същия миг той се закле да поправи грешката си. Вярваше, че ще дойде ден, в който ще възнагради този, на когото беше напакостил. Сега въпросът беше да стигне до остров Ла Тортю.

Това не представляваше никаква трудност. Трябваше да се премине само един провлак. Жан се чудеше как можеха да съществуват в такава близост два съвсем различни свята, ако можеше да вярва на всичко онова, което му бяха разказвали (най-напред Бастид) за живота на Ла Тортю. Като се оглеждаше, за да разбере дали плува в правилна посока, той забеляза суша. Скоро под силната, но все пак студена светлина на луната той видя целия бряг.

Прихлупен над водата, островът наподобяваше по форми спяща костенурка със закръглен гръб и добродушен вид. Дълъг беше около осем левги и широк — две левги. Жан го бе забелязал още от кръчмата, където беше срещнал Бастид, но тогава имаше някаква омара, която до голяма степен го закриваше. Сега той му се представяше в обляната от лунна светлина тъма, изплувал над прозрачно сипя вода. Жан се приближи и потърси място за слизане. Бе слушал да се говори, че единственото му пристанище, над което се издига защитна крепост, се намира в южната част, може би срещу него. Той трябваше да го избегне. Скоро обаче забеляза един нос, за който знаеше, че се намира в западна посока, и бързо се увери, че лодката му е много по на запад от пристанището. Трябваше да се движи в същата посока. Така и направи. Заобиколи носа и се озова пред един залив с пясък, в който изтика лодката си.

Докато слизаше на брега, започна да се съмва. Късата нощ, спомогнала за бягството му, отиваше към своя край, като че ли не бе вече необходимо да е тъмно, за да се скрие Жан от очите на онези, които вървяха по петите му. Високата луна бавно чезнеше в небето, просветнало вече, и краят на нощта се преливаше в зората.

Мястото беше пусто и недостъпно, гъсталаци от тропични растения се спускаха почти до вълните. Жан изтегли лодката и я

притули в храстите, а после сам навлезе в тях. Междувременно напълно се бе съмнало.

Пищната растителност го смая. Тук всичко беше изобилие и мощ. Огромни дървета се извисяваха към облаците и синьото небе. Бликаха извори и се стичаха между откритите корени, захванати за скалите, които затваряха от двете страни тесния пясъчен залив. Прехвъркваха разноцветни папагали. Христофор Колумб се бе излъгал при слизането си в Санто Доминго, като бе мислил, че е в земния рай; земният рай беше тук.

Захарните тръстики бяха тъй високи и гъсти, че Жан в първия миг не можа да ги определи. Той прекърши една от тях и започна да пие сока ѝ. Това възвърна силите му, които след толкова опасности и след дългото бягане го бяха напуснали. Каквото и да се случеше, тук той беше свободен и можеше да живее. Наоколо имаше храна в изобилие. Освен това пред очите му бяха красотата и величието на всичко, което го заобикаляше. Самотата пък само го успокояваше.

Жан се обтегна на пясъка и заспа. Когато се събуди, реши да изследва местността. Почувствува се радостен и изпълнен със сила, забрави заплахата, която тежеше над него: беше още твърде млад. Жан откъсна един клон, за да му служи за тояга, и бос навлезе в гората. Краката му бяха навикнали да тъпчат навсякъде, тъй като от дълго време насам обувките му го бяха изоставили — пък и той ги беше изоставил на плажа.

Гората бе великолепна, но из нея трудно можеше да се движи. Никакъв път или просеки не минаваха към брега, където беше слязъл Жан. Въпреки това той напредваше, доколкото можеше. Искаше да достигне върха на планината, плътно забулена от дървета, мислеше, че оттам ще може да огледа около себе си и да научи нещо за живота на острова, а може би и за неговите обитатели.

Така той вървя повече от час и стръмнината на склона се увеличи. На моменти при откритите места Жан виждаше морето под себе си. Веднъж дори забеляза някаква голяма лодка, но докато намери подходящо място, за да я види по-добре, тя изчезна.

Най-после стигна до една поляна и реши да си почине, преди да продължи изкачването. И така той се изтегна под сянката на едно великолепно дърво, готов да вкуси напълно от щастието, че живее.

Забрави всичко: дезертърството, бягството. Свърши се и с насилието. Сега беше спокоен и радостен.

В този момент се чу леко шумолене. Жан застана неподвижно и погледна към страната, откъдето дойде шумът. Тогава видя на полянката някакво животно, което в първия миг му се стори недействително. Цялото бе покрито с остра като бодли четина. То пристъпваше уверено, забило глава към земята, а около него се вдигаше облак от пръст и листа. Жан не бе виждал никога глиган, но го позна. Не се уплаши, само изпита желание да го наблюдава колкото се може по-дълго. Той замря на мястото си и със затаен дъх разглеждаше животното.

Изведнъж обаче глиганът усети присъствието му. Той вдигна глава и подуши наоколо. След това се изви, направи рязко полукръг и отмина в галоп. Жан се изправи и проследи с поглед тичащото животно. Тогава ненадеен изстрел наруши тишината. Смъртно засегнат, големият глиган се строполи, търколи се и остана да лежи на едната си страна с отпуснати крака. Тогава прокънтя някакъв победоносен глас и преди да бе видял кой извика, Жан разбра, че отново е попаднал на хора.

ГЛАВА V

С ШАПКА НА БУКАНИЕР

Хора! Никога не можеше да им убегне. Жан добре знаеше това и преди, когато се залъгваше с мисълта, че би могъл да живее на острова сам, като дивак. Не се живее без другите хора. И после, защо да живее без тях? Та да не са всички само жестоки господари и господа дьо ла маровци!

В мига, когато прокътят гласът под дърветата, Жан видя човека, който бе извикал. Това беше исполин, облечен с панталони до коленете, с риза и рубашка от груб плат. На главата си носеше особена шапка с козирка. Краката му бяха обути с груби обувки от телешка или свинска кожа, а през рамо носеше някакъв навит брезент, който навярно служеше за палатка. В ръката си държеше дълга, необикновено голяма пушка. Изненадан, Жан се изправи, но преди още да бе разгледал човека, изскочи още един мъж, брадат като първия, а заедно с него и кучета, които се нахвърлиха върху убитото животно!

— Ей, убито е! — извикаха мъжете.

В същия момент забелязаха Жан.

Все още под впечатление на преживения през нощта страх с бързо движение Жан опита да се скрие. Той чу обаче гласове, говорещи на френски език, и видя двамата мъже, които му правеха някакви знаци; не изглеждаха враждебни, а напротив. Те изразяваха задоволството си от успешния лов и като че ли искаха да го споделят с непознатия, който бе свидетел на победата им. И така Жан се приближи.

— Ела, момчето ми — каза първият, поставяйки победоносно крак върху простряното животно. — Добър удар, нали? Глиганът тичаше, а пък аз бях на не по-малко от осемдесет стъпки от него-токущо премерих. Но какво правиш по това време в гората без пушка — възкликна той, като забеляза, че Жан не носи оръжие.

Жан се затрудни в отговора, ала с облекчение забеляза, че човекът отклони вниманието си към кучетата, които хапеха главата и бутовете на глигана. Той се мъчеше да ги отстрани с ритници.

— Ей, пуснете! Не вие, а нашият приятел го подгони, ако не се лъжа — викаше той, сочейки Жан.

— Да — отговори Жан. — Аз го наблюдавах известно време, той ме подуши или ме видя, побягна и вие го убихте.

Насам ли е твоята гупа^[1]? — запита, обръщайки се към Жан, вторият човек.

Жан не знаеше какво значи гупа и се зачуди.

— Но — додаде другият — ти като че нищо не знаеш за живота на острова. Впрочем откъде идваш?

Жан измисли някаква история и другите повече не го разпитваха. Очевидно не бяха много любопитни. За тях беше важно едно: младежът бе на острова и искаше да живее там. Известни им бяха както предимствата, така и трудностите на такъв живот. А освен това се нуждаеха от помощник:

— Не би ли желал да се присъединиш към нас? — попитаха те.

— Но вие какви сте?

Как може да задаваш подобен въпрос? Буканиери^[2], разбира се! Казвам се Ренжар. Роден съм в Сент Омер, а другарят ми се нарича Авиньон. Той е южняк, но това не пречи да се разбираме. Нашата гупа е съвсем наблизно. Бяхме тръгнали на експедиция. А, ти не знаеш какво е гупа. Добре! Не може да се нарече къща, по-скоро е малка колиба, където се приютяваме. А когато сме далеч, опъваме палатките, които си носим през рамо. Прекарваме нощта там, където ловуваме. Те ни предпазват от комари, за да можем да спим.

— С удоволствие ще се присъединя към вас. Ще ви помагам, доколкото мога. Нямам обаче пушка, а и не разбирам много от лов.

— Ще те научим. Това увлича, а носи и печалба. Ти изглеждаш здрав и пъргав. Можеш да ни бъдеш добър помощник. Имахме наемни слуги, но на свой ред и те станаха ловци. И така, в началото ще ни служиш, докато се научиш, и до момента, когато намериш начин да си купиш пушка, ще получаваш съответна част от лова ни. Междувременно ще получаваш по някоя пара за всяко убито животно. Това ще ти даде възможност един ден да докараш от господин Браши от Диеп или от господин Гелен от Нант оръжие като нашето.

С гордост Ренжар показа пушката си, която надвишаваше много обичайните размери.

— Погледни — рече той, — не е като пушките, с които ловуват във Франция. Това не е обикновено оръжие, а пушка на ловец на диви бикове. Цевта е дълга, а прикладът ѝ е различен от обикновените. При това куршумът се насочва в желаната посока с абсолютна точност. Ти видя преди малко, рядко се случва да не улучи.

— Разбира се, когато знаем как да си служим с нея — добави човекът, който се казваше Авиньон.

— Ще се науча — каза натъртено Жан Тиебо и думите му предизвикаха непринуден смях у двамата.

Добре — каза Ренжар. — Щом като е така, и ти вече си от нашите, хайде помогни ни да вдигнем този господин — и той посочи глигана, — тъй като тежи не по-малко от двеста и шейсет ливри^[3].

Жан им помогна. Уморени и плувнали в пот от тежкия товар, те поеха към лагера на ловците. Понякога разсичането на дивеча се извършваше на място и се взимаше само кожата. Двамата ловци обаче бяха останали без месо и затова „господинът“ бе внимателно разделен на месо и сланина и вдигнат изцяло.

Останалата част от деня премина в почивка и приказки. Така преди още да е заживял живота на новите си приятели, Жан научи много неща за него. Никой разказ обаче не можеше да замести истинските преживявания, които още от следващия ден го увлякоха.

Преди зазоряване мъжете напускаха гупите, където ноцуваха, и тръгнаха за дивеч. „Буканиер“ е синоним на ловец и произлиза от „boucan“ — дума, допълваща професията на ловеца, тъй като означава пушене на месо. Беше му обяснено, че преди още професионалните ловци да се заселят на острова, караибите, индианци от Антилските острови, имали обичай да опушват месото на военнопленниците си и го пазели като храна за „лоши дни“. За тази цел те нарязвали на парчета пленниците си (както направили и с нещастния Франсоа л'Олоноа — френски капитан, страшилище за испанците). Парчетата месо нареждали върху мрежи, под които запалвали огън. Така с помощта на дърва и на специални треви те опушвали и същевременно запичали върху мрежите, наречени „барбакоа“, месо от себеподобни. Ловците — буканиери — заместили на острова диваците и се научили

да постъпват с животните тъй, както караибите правели с победените от тях хора. Жан усвои много бързо начина на опушването.

Той узна също така, че имало два вида ловци: на бикове, заради кожата им, защото на острова живеели грамадни стада от диви бикове — и на глигани. Приятелите на Жан се бяха специализирали във втория вид лов. Трябва да се каже, че бяха много добре съоръжени.

Освен голямата, дълга метър и половина пушка, която стреляше с куршуми по тридесет грама, те употребяваха възможно най-добрия барут, наречен барут за буканиери, доставян направо от Шербург. Носеха го в херметично затворени с восък кратуни, за да не се овлажнява. Добре екипирани, по цял ден те диреха и никога не се завръщаха без успешен лов. Пред тях се движеха кучетата им, добре обучени да откриват животните.

Жан разузнаваше с едно от кучетата; като откриеха животно, то излайваше три-четири пъти, за да събере останалите кучета. Хората се скриваха зад дърветата, за да избягнат бяса, който често овладяваше раненото животно. Когато то биваше повалено на земята обаче, Авиньон изваждаше големия си нож, разрязваше прасците на бика или на глигана, пречупваше големите му кости и още на място тримата приятели изсмукваха хранителния костен мозък.

По това време на острова животните бяха в изобилие, затова ловците ги избираха. Даже след като ги убиеха, ако не ги бяха добре преценили, изоставяха прекалено слабите или онези, които имаха лоши кожи. От другите вземаха само кожата. Почти винаги нарязването или одирането се извършваше на самото място. Все пак трудно беше да се пренасят толкова тежки кожи, нагънати в кошове, до крайбрежието, където винаги се намираще някой купувач.

Заслужаваше да се види как вечер, след завръщане в лагера, ловците се суетяха около месото на глиганите. След нарязването го сортирваха по късове, а после го поръсваха с възможно най-ситно скълцана сол. На другия ден махаха саламурата и поставяха всичко в „пушилнята“.

Кожите съхнеха, опънати върху клинове от твърдо дърво, а после ги изтриваха с пепел и ги изтупваха, за да изсъхнат по-добре. През това време месото бе в „пушилнята“. Тя представляваше нещо като колиба, покрита отгоре и встрани с брезент. Отвътре тридесет или четиридесет пръчки, дебели колкото детска ръчичка и дълги по осем

стъпки, бяха наредени на известно разстояние една от друга върху напречни летви. Месото се поставяше отгоре, а отдолу, в димящата жаравя, наред с дървата хвърляха кокали и остатъци от кожи, които придаваха на месото особен и приятен вкус, възбуждащ апетита.

Нищо не се хвърляше. Стопяваха маста и я поставяха в големи гърнета. Всяко гърне от тази „мантега“ — както я наричаха — се заплащаше по шест дублона. По толкова струваше и всеки пакет с шейсет ливри пушено месо.

Наистина хубав бе животът на ловците. Той се ограничаваше единствено от небето и от близкото море. Ренжар и Авиньон се оказаха не само добри другари, но и във всяко отношение почтени хора. Някои ловци се отнасяха твърде грубо с помощниците си. Без колебание ги насилваха да работят като роби, биеха ги дори и ако се наложеше, ги оставяха да умрат. Нищо подобно не се случи на Жан. Той намери истински приятели, а когато треската отне живота на Авиньон и го погребяха, Жан зае неговото място.

Животът продължаваше, без Жан да почувствува нужда да доставя от Франция пушка, без да му се налага да купува барут — толкова много имаше в кратуните, оставени в запас от Авиньон. Постепенно той научи да се прицелва и да стреля по тичащите като вятър животни, да е сигурен в куршума си както в себе си. Той стана помощник на Ренжар, като него обикаляше гората и пусна брада, но тя беше къдрава и мека и не му придаваше строг вид, какъвто би желал да има, за да не прилича вече на младеж. Който не иска обаче, не може да стане жесток и безчовечен. Жан Тиебо дьо Гаскоан си остана същият.

Животът му беше прекрасен. Забравени бяха лошите обноски, лишенията, робството, които бе понасял при господин дьо ла Мар. Той беше свободен и живееше като свободен човек. Единственото му безпокойство произтичаше от природните стихии: много силно слънце, много силен дъжд и така нататък. Безпокойството му бързо отстъпваше място на радостта, че живее и диша свой собствен въздух, че се храни, когато е гладен, и че не зависи от никого, дори от своя приятел. Ренжар го научи на всичко, но не държеше сметка за това. Живееха както повеляваше истинският закон на ловците: без никакви разногласия помежду си, в справедливост, която сами си създаваха. Да, чудесно си живееха и този живот можеше да продължава все така, ако

съвсем неочаквано Ренжар и Жан не се бяха отзовали един ден лице срещу лице с „матадорите“.

---

[1] Колиба. — Б.пр. ↑

[2] Вид ловци. — Б.пр. ↑

[3] Мярка за тежина, равна на 489,5 грама. ↑

ГЛАВА VI

В БОРБА С „ЛАНСЕРОСИТЕ“

Спорът съществуваше отдавна, от далечни времена, много преди Ренжар и Жан да бяха родени. Той датираше от издаването на прословутата папска вула, с която през 1493 година папата отдаваше Америка на Испания и на Португалия, очертавайки за граница на Новия свят мислена линия, която свързва единия полюс с другия. Въз основа на този документ испанците смятаха, че се намират у дома си и в Антилските острови, където бяха струпани богатства, привличащи толкова апетити.

Обаче Франсоа I даде право на своите корабоплаватели да търгуват с бразилските брегове и Антилските острови. Холандците и англичаните го последваха. В средата на XVI век кораби от Диеп, Кимпер и Конкарно се отправиха към местата на предполагаемите баснословни богатства. Нормандските търговци носеха лъскави дреболии, предназначени за замяна срещу подправки и какао.

Насърчена от папската вула, Испания дори не смяташе за нужно да окупира всички острови. Всички новодошли се чувствуваха като у дома си независимо от своята националност. Когато биваха нападнати от испанци, те бранеха и себе си, и богатствата си. Трудно биха могли да се изброят обратите — победи и поражения, които характеризираха дългия период, изпълнен с войни. Ла Тортю беше благословено и желано място поради сребърните си и железни находища, мрамора, ценните дървета и великолепната си растителност. Испанците, дошли най-напред, започнали да изстребват тихите и простодушни индианци, които не умеели добре да се бранят. По-късно пристигнали „емигрантите“, след тях наемниците, чиято съдба вече познаваме След изтичане на трите години оцелелите от тях се заселвали и се причислявали към населението, съставено от земевладелци, ловци, наемници или слуги и най-последно флибустери.

Трябва да изясним, че последната категория, отличаваща се с любов към приключенията и безстрашно поемане на рисковете, скоро

заела господстващо положение. Авантюристи по призвание, флибустерите били дребни благородници по произход или просто хора, родени да ръководят. Подкрепяйки борбата на френския крал срещу испанците, те на пръв поглед изглеждали крайно недисциплинирани. Но тези смелчаци не само завладявали плячка, придобита в тежки боеве, а поели и управлението на колонията. Флибустерите не само умеели да нападат, но и да защитават себе си, както и населението, което испанците искали да прогонят. Те пазели изправено знамето с лилиите и служели по свое му, но храбро и вярно на обичания от тях владетел на Франция.

Тази част от остров Ла Тортю, където ловуваха Ренжар и Жан, беше най-пуста и недостъпна. Ето защо те не знаеха почти нищо от това, което ставаше по пристанището и крайбрежието, където отиваха само за да продадат кожата и пушеното месо. А испанците отново бяха решили да разполагат с тези земи, които считаха за свои. Първоначално те слязоха на брега с желание да ловуват и да се възползват от всичките облаги на лова.

Ловците испанци действаха съвсем различно от французите. Те търсеха главно бикове, които с помощта на кучетата си прогонваха в някоя ливада и ги нападаха с копия и сърпове. Така се стигаше до истински борби с бикове, като онези, които открай време стават по арените на Иберийския полуостров. За да се чувствуват защитени и да ловуват на воля, испанците стоварваха от време на време на брега нещо като защитни групи, съставени от „лансероси“. Названието им идваше от испанската дума, означаваща копие — тяхното единствено оръжие. Почти винаги буканиерите веднага откриваха присъствието им на острова.

Буканиерите французи се смятаха оцетени от това изстребване на „техния“ дивеч. Ренжар и Жан не знаеха нищо за пришълците, тъй като точно тогава имаха много успешен лов и бяха задържани навътре в гората.

След края на този период те притежаваха голямо количество кожи и месо. Един ден решиха да закарат своя улов към крайбрежието. И така те тръгнаха без всякакво подозрение, когато изведнъж отгоре им се нахвърли някаква лаеща глутница, изскочила изпод дърветата.

Това бяха зли кучета със свиреп вид, дресирани очевидно да гонят еднакво добре и французите, както и биковете. Скоро след като

обсадиха Жан и Ренжар, появиха се и непознати хора.

— Да бягаме! — извика Жан. И той, и приятелят му бяха разбрали, че пред тях са испанци.

Но това беше празно пожелание, тъй като и двамата бяха вече обкръжени от глутницата. Принудени бяха да поставят на земята внушителния си товар и да се бранят. За съжаление поради това, че носеха кожата и месото, те не бяха взели със себе си пушките и се оказаха без оръжие. Жан измъкна ножа си, Ренжар го последва и като отблъснаха първите кучета, те се възползуваха от единствената възможност, която им оставаше — да се върнат през гората натам, откъдето бяха дошли.

Започна отчаяно бягство. След тях бяха кучетата, някои от които — съсечени и скимтящи — останаха назад. Хората бяха още по-далече. Те крещяха, хулеха и заплашваха, че нищо добро не очаква и двамата, ако бъдат хванати. Обаче Жан и Ренжар добре познаваха гората. Скоро те пристигнаха задъхани до своята гупа, след като се бяха катерили по дърветата, скачали от клон на клон, след като се бяха спускали по дълбоките урви, покрити със заплетени растения.

Бяха успели да отклонят преследвачите, но не за дълго. Кучетата навярно щяха да открият следите им. Все пак те взеха пушките си и сега можеха скъпо да продадат живота си. Решиха да напуснат лагера и всичко, каквото бяха струпали там, и да изчакат подобри времена. Заедно със своите кучета те се отдалечиха още навътре в гората, уверени, че така са вън от опасност.

Сметката им беше логически издържана, но бяха я направили без хайката лансеровци, за чието присъствие изобщо не знаеха. Те мислеха, че имат работа с испанци ловци, наричани „монтероси“ или „матадори“, и дори възнамеряваха да се присъединят към свои познати буканиери, та общо да дадат на тези грабители — считаха ги за такива — добър урок, който добре да запомнят. И така те вървяха самоуверени, още повече, че разчитаха кучетата да ги предизвестят за всяка опасност. По едно време, когато се намираха на една полянка, дочуха конски тропот.

Докато кучетата наострят уши и Жан и Ренжар заемат отбранителна позиция, конете връхлетяха отгоре им.

Бяха една „петдесетка“ испанци на коне, следвани от тичащи мулати — техни роби. Казваме петдесетка, защото така се наричаше

половината от хайката на лансеросите, които патрулираха, докато другата половина почиваше. Тактиката на петдесетката беше да напада французите и да ги избива. За тази цел обаче бе нужна изненада, тъй като копитата на испанците не можеха да се мерят с пушките на буканиерите. За кратко време Ренжар и Жан бяха обкръжени.

Едва бяха избегнали една опасност и ето че попаднаха в друга, още по-голяма. Те застанаха с гръб един към друг, поставиха в шапките барута и патроните си и се приготвиха да се борят до смърт.

Като видяха решителността им, испанците, макар да бяха образували кръг около тях, не се решиха да приблизят. Известна им бе точната стрелба на ловджийските пушки, докато самите те бяха въоръжени само с копия. Обсаждащите дълго останаха така, без да предприемат нищо. Слънцето започна да залязва и нощта приближаваше. Това обаче нямаше да погуби двамата мъже, защото пушките им дори в тъмнината щяха да сеят смърт по всяка сянка, която им се изпречеше. Ето защо един от испанците, който говореше френски език, се приближи с развята бяла кърпа.

— Предайте се — каза той — и нищо лошо няма да ви бъде сторено. Искаме само да изпълним заповедта на нашия генерал.

Жан и Ренжар знаеха обаче, че това може да е клопка и че не винаги подобни обещания се спазваха. Затова те отговориха, че не възнамеряват да предприемат нищо и че ако испанците желаят да ги хванат, ще трябва да действуват със сила. При това положение пратеникът се върна, като чу, че Жан извика подире му:

— Ако смееш, ела да ни хванеш! Предупреждавам те обаче, че първият, който приближи, ще бъде веднага прострян от куршум.

Явно беше, че испанците обмислят нещо. Някои от главатарите им вдигаха ръце към небето и силно ги размахваха, после сочеха двамата приятели, като че искаха да заповядат на хората си да не чакат повече, а да се хвърлят върху тях. Никой обаче не се подчини въпреки гнева и заканите. Нощта се спусна и Жан каза на Ренжар:

— А сега да пробием, като стреляме пред нас. Те ще се дръпнат и ще можем да избягаме.

Предложението на Жан бе изпълнено. Преминаха през редица от испанци, които дори не се опитаха да се противопоставят. Смелостта бе възнаградена. Но макар да бяха спасени този път, те знаеха много добре, че опасността продължава да ги заплашва.

— Досега живяхме двамата сами — каза Ренжар, когато стигнаха на сигурно място, — но вече времената се промениха. Бихме могли да се защитаваме успешно и да запазим живота си само при положение, че се съюзим с други. Трябва да намерим останалите буканиери, да се уговорим с тях и заедно да образуваме група, която не само може да устоява на испанците, но и да ги изгони от острова. Аз мислех, че няма да има вече подобни стълкновения, но се излъгах, щом като започват пак, трябва да сме достатъчно силни, за да побеждаваме.

И така те намериха други ловци, но това, което научиха от тях, не ги успокои. Мнозина бяха пленени или убити. Ала и испанците понасяха големи загуби. Французите бяха успели да се групират и се отбраняваха сполучливо. Доброто въоръжение и точната стрелба компенсираше отчасти малкия им брой. Нападателят разбраха, че няма да успеят да ги изтребят и затова решиха да ги прогонят от острова.

Испанците искаха преди всичко да се справят с буканиерите, защото те бяха единствените им сериозни неприятели. Останалото население нямаше никаква възможност да им оказва съпротива. Ето защо решиха да изтребят добитъка, да унищожат многобройните бикозе и глиганите. Тази задача бе изпълнена методично. Определени части от гората биваха запалвани, а бягащите животни — унищожавани. Скоро пред ловците се изпречваха само унищожени гори и гниещи трупове на животни. Тогава, удовлетворени от злините, които бяха сторили, испанците изчезнаха, оставяйки след себе си смърт и опустошения.

Последните буканиери направиха опит да преживеят известно време, но хубавия живот, който бяха водили преди, го нямаше. Мнозина преминаха протока с оръжия и багаж и не се върнаха вече. Ренжар и Жан също трябваше да предприемат нещо.

— Да заминем — каза Жан.

— За къде?

— Не знам, но не ни е възможно да живеем повече на този остров.

— А какво ще правим другаде?

— Ще ловуваме.

— Какво? Испанците не са се задоволили да унищожат дивеча и добитъка само на остров Ла Тортю. Научих, че те са действували по

същия начин и другаде.

— Какво да правим тогава? — попита с отчаяние Жан.

— Друже — каза Ренжар, — от известно време обмислям какво да решим. Не ни остава нищо друго, освен да станем флибустери.

— Да не сме авантюристи!

— Не сме, но сме поданици на френския крал. Щом като испанците ни напакостиха, наше право, бих казал дори, наше задължение е да им отмъстим, като същевременно осигурим съществуването си, а по възможност и съдбата си в името на краля. Та нали Ришельо създаде Компанията за колонизиране на островите? Знаеш също и желанието на Колбер да възтържествува френското знаме...

— Чрез кражби и грабежи?

— Чрез търсене възмездие с оръжие за всички зли-ни, които ни нанесоха, а в наше лице и на френския крал. Мразя ги тези испанци! Всичко ни ограбиха, без малко щяха да ни вземат и живота. Трябва да им отмъстим. Искаш ли?

— Може би имаш право. Какво друго ни остава?

— Последвай ме тогава. Аз съм честен човек, какъв то си и ти, момчето ми, имай вяра в мен! Ти добре знаеш, че не съм злоупотребил никога с доверието ти.

— Прието, Ренжар — каза Жан, като му стисна горещо ръката. — Аз съм твой другар и ще остана такъв, докато пожелаеш. Накъде ще вървим?

— Имам една идея, момчето ми — отвърна Ренжар.

Жан го последва.

ГЛАВА VII

КАПИТАН ЛОРАН ДЪО ГРАФ

Два дни те вървяха към някакво място, познат само на Ренжар. Той вървеше към него със сигурна крачка, превит под товара на това, което бяха решили да вземат със себе си и което представляваше най-важната част от богатството им: парите, а също пушките и необходимите за тях боеприпаси, каквито все още притежаваха в голямо количество. Вървяха с мъка, но Жан следваше Ренжар и се въздържаше да задава въпроси. Вечерта на втория ден те излязоха от сечището и забелязаха морето под тях. Тогава Ренжар, който до този момент бе мълчал, заговори:

Стигаме до пристанището, момче! Казвам „пристанище“, тъй като мисля, че не мога да назова с по-подходяща дума мястото, което имам пред вид. По време на отстранения живот, който водехме заедно, ти придоби само смътна представа за тези места. Ти никога не си ме придружавал до главното пристанище, наречено Бас-Тер^[1]. Несъмнено си имал за това свои съображения, за които съм се въздържал да те питам. Не мисли, че дори за миг съм се съмнявал, когато те срещнахме с клетия Авиньон, че си паднал от небето или от опашката на някоя комета. По-скоро мисля, че си избягнал някаква опасност, която те е застрашавала от другата страна на водата, и че ако сега си извоювал свободата си, тогава не си бил напълно свободен. Но нека не се връщаме към миналото, освен за да ти кажа нещичко за хората, които ще срещнем.

Както говореше, той постави товара си на земята, настани се удобно и разпореди:

— Ще запалим огън и ще прекараме тук нощта. Утре сутринта ще преминем последния етап. Сложи да се пече месо в тенджерата, после ще запалим лулите и ако желаеш, ще продължа разказа си.

Казано, сторено. Като се нахраниха и като запалиха с главни от тлеещия огън своите лули, Ренжар продължи, докато нощта постепенно ги обгръщаше.

— Ти взе решение, аз те убедих, но знам, че не ти беше лесно. Имаш право да не се осланяш много на флибустерството. След като пожела да ми окажеш доверие, бих искал да го оправдая и да те запозная с добрите и лоши страни на нашия бъдещ живот. На първо място знай, че той ще протече в рамките на законността и че аз ще се постарая да взема всички мерки, за да се увериш в това. Остави ме сега да ти разкажа какво представляваха преди някои от хората, които ще се опитаме да последваме, какво можем да очакваме от тях и какво ни чака.

Той изтърси пепелта от лулата си в замиращия огън, като същевременно хвърли в него малко дърва. След няколко минути се издигнаха нови пламъци, които ярко очертаха младото и мъжествено лице на Жан. Ренжар продължи:

— Както между всички хора и сред флибустерите има добри и лоши. Групата на тези, които се наричат помежду си „братята от крайбрежието“, е много разнородна. От една страна те имат строги правила, които всеки от тях съблюдава, а в същото време смятат, че всичко им е позволено. Боят се от бога, но по-скоро от суеверие, отколкото от вяра. Както и да е, обаче никога не пропускат да го призовават. Когато щурмуват или нападат кораби, хвърляйки се в боя, извикват: „В името на отца и сина и светия дух. Амин!“ Някои призовават бога, за да им помогне при грабежите и убийствата. Ти впрочем го знаеш и точно това те плашеше. Още отсега ти казвам, че този, към когото ще се присъединим, е друг вид човек. Ако ни приеме, бъдещето ни е осигурено и ние сме спасени.

За всички братя от крайбрежието той е велик човек, но преди него е имало и мнозина други ценени и прославени техни вождове. Най-често те са известни под измислени имена — Пиер льо Гран от Диеп, Бартелеми, капитан Рок, Франсоа л'Олоноа, Мишел-баска, Морган, Монбар — наречен Унищожителя, или Грамон, когото ще видим, както и този, когото познавам засега измежду тях и при когото те вода — Лоран дьо Граф.

— Откъде го познаваш?

— Познавам го и толкоз! Важното е, че това познанство ми послужи пред него като отлична препоръка. Флибустерите имат понякога твърде лошо име, но другояче не може да бъде. Впрочем Пиер, наречен Велики, беше истински войник, който начело на шепи

хора нападна един кораб с петдесет и четири топа. Испанският капитанска когото съобщили за нападението, казал с пренебрежение, че никак не се интересува от за плахата на тази мушица, върнал се и продължил да играе на карти в своята кабина. Пиер Велики изпълзя до борда, насочи пищова си към гърдите на капитана и завладя кораба. Така вместо негодната лодка, готова всеки момент да потъне, Пиер се сдобил с този кораб. Плененият капитан се оказал вицеадмирал на испанските галеони. Освен това нападателите спечелили голяма плячка, огромни богатства и самочувствието, че са се сражавали за своя крал.

— Ти все още ли се мъчиш да ме убеждаваш?

— Не. Вече си наясно и ако дьо Граф ни приеме, няма да съжаляваш за живота ни като буканиери. Ловците също имаха свои обичаи, но там, където отиваме, правилата повече се съблюдават. Те се пораждат спонтанно от събитията. Понякога се започва със съюзяването на петнадесетина мъже, въоръжени с хубави и яки пушки като нашите, с които си служат като нас, допълнени с по някоя хубава сабя или нож. Тогава според възможностите си построяват лодка от издялани дънери или пък, ако имат богат главатар, тръгват с кораб — обикновено доста посредствен. Така обаче само до първото нападение. После пресичат пътя на испанските кораби и ги нападат, потопявайки собствения си плавателен съд, за да са сигурни, че всякаква възможност за отстъпление е прекъсната и че трябва да победят или да умрат. Така постъпи и Пиер, за когото ти разправях. След това се завръщат богати и остават на сушата, докато разпилеят самонадеяно всички плячкосани богатства. Тогава биват принудени да тръгнат към нови битки и победи.

Помежду тях съществува споразумение, което наричат „дял от лова“. В него е предвидено всичко и главно е установен дялът от плячката, който се полага на всекиго — от капитана до лекаря на експедицията. Капитанът се избира от всички по общо съгласие. Ако са недоволни от него, изпъждат го и го свалят на някой остров, като не пропускат да му оставят пушка и боеприпаси. Вярват, че той някак си ще се справи. Ако капитанът е собственик на кораб, на него се пада първият завзет кораб плюс два дяла от плячката. По този начин той не губи от изгарянето на стария си кораб, което почти винаги става при нападението. Ако пък корабът е общ, капитанът пак има право на

завзетия кораб, но освен него получава само още един дял. На лекаря предоставят двеста екю заради сандъка с лекарства, дори да не са ги ползвали, а освен това още един дял както на останалите. Офицерите получават дялове както всички останали, освен ако се проявят с някой бляскав подвиг, който да им донесе допълнително възнаграждение. Сто екю се дават на инициатора на нападението. За загуба на едно око — сто екю или един роб, за две очи — шестстотин екю или шест роба. Един пръст, както и едно ухо се оценяват сто екю. Едно стъпало или крак — двеста екю или два роба. Двата крака — шестстотин, а ако някой от крайниците е така засегнат, че собственикът му не може да си служи с него, дава му се обезщетение, каквото би следвало да получи при положение, че го е загубил изцяло.

— Ренжар — запита Жан, — но откъде знаеш всичко това?

Ренжар въздъхна и сниши глас:

— Аз започнах точно така — каза той. — Против волята ми се наложи да се присъединя към флибустерите. Днес трябва да призная, че след като станах буканиер, продължих да си спомням това време със съжаление. Твърдо вярвам обаче, че ние заедно ще извършим славни подвизи, друже мой.

Тези думи несъмнено призоваха много спомени в съзнанието на Ренжар, тъй като през голяма част от нощта той продължи да говори. Жан не знаеше дали разказваше за случки, в които сам бе участвувал, или само бе слушал за тях по времето, когато бе плувал под черен флаг. Такъв бе цветът на знамето, издигано от всеки флибустерски кораб на най-високата мачта при среща с неприятели. На този флаг имаше изображение на човешки череп с две кръстосани кости и на пясъчен часовник. Самият му вид предизвикваше паника сред нападнатите.

Тази нощ за първи път, откакто живееха заедно, Жан чу от устата на Ренжар разказа за най-героични приключения, а призори, когато задряма, за да си почине малко, пред затворените му очи преминаха смайващи картини на битки и на завладени кораби. Ренжар обаче го беше убедил и тези приключения приеха в съзнанието му по-скоро формата на война срещу испанците, отколкото на сражения за заграбване на богатства.

Когато продължиха пътя си, слънцето бе вече високо, а като стигнаха морето, денят бе изминал до половина. Спирайки на брега, в един доста обширен пясъчен залив, Жан, който жадно диреше да

открие около себе си онова, което търсеше от сутринта, се обърна нетърпеливо към своя другар:

— Още ли не сме стигнали?

— Стигнахме — отговори другият.

— Но аз не виждам нищо!

— Много е светло — каза Ренжар.

— Тъкмо за това би трябвало да се вижда по-добре!

— Пиратите се показват през деня единствено когато са на път.

Инак можеш да ги видиш само нощем. В тъмнината те пият, играят комар, ходят по селата, а дори и по градовете, където намират начини да прахосат спечеленото с кръв. Тук някъде сигурно има хора, но са се изтегнали на сянка под дърветата и спят. Корабът на бъдещия ни капитан е закотвен там, зад носа, защитен от погледи и ветрове, а господарят му несъмнено е на борда, в кабината си. Тя не се различава от останалите помещения, тъй като тук всеки е равен пред бога и пред флибустерството. Хайде, върви след мен! Какво ти е?

— Ами ако не ни приеме? — запита Жан.

— Той ме познава.

— А мен?

— Щом аз те представям и щом аз съм те избрал за спътник, той няма да прави разлика между нас.

Кратко време те вървяха по пясъка на безлюдния плаж, после прекосиха скалистия нос и изведнъж, когато бяха вече от другата страна на носа, пред очите им се появи кораб, който леко се поклащаше от вълните, придържан от котвите си.

— Той е! — възкликна Ренжар. — Това е корабът на Лоран дьо Граф.

— Красив е — каза Жан.

— Испанците, от които е взет, не правят нищо посредствено.

— А как ще се качим на борда?

Наистина наоколо владееше пълно спокойствие. Не се виждаше никой, нито на земята, нито на борда.

— Няма дори часовой — отбеляза Жан.

— Не се заблуждавай! Някой бди на борда и ни наблюдава.

— Тогава да му дадем знак.

Те поставиха товара и пушките си на земята и започнаха да размахват ръце. В отговор на това обаче от кораба не се забеляза

никакво движение.

— Какво решаваме, Ренжар? — запита Жан.

— Да плуваме — отговори той. — Оттук до кораба няма повече от четвърт левга път и ние лесно ще го минем в тази прозрачна и спокойна вода. За нас дори това би било приятно изкъпване след двудневно ходене.

— Не рискуваме ли да ни посрещнат със стрелба?

— Ще видим — каза Ренжар. — Във всеки случай обичаят ма флибустерите е най-напред да опознаят чужденците, преди да ги обявят за неприятели.

Те съблякоха дрехите си, като оставиха на себе си само по едни къси панталони, после влязоха във водата и заплуваха към кораба. Напредваха бодро и сигурно. Постепенно високият силует, отразен във водното огледало, стана по-голям. В момента платната бяха свалени, но отверстията и топовете се различаваха много добре. Скоро стигнаха до туловището на кораба и можеха да опипат дървото с ръка. От борда обаче нямаше спуснато нищо, за което биха могли да се хванат. Нямаше нито стълба, нито отвор, по който да се вдигнат до моста, а на техните викове никой не отговаряше.

Това продължи доста дълго. Най-после някаква сянка се мярна и един дрезгав глас запита:

— Какво искате? За какво сте дошли? Флибустери ли сте?

— Не — започна Жан, — искаме само...

Той не можа да продължи, защото от борда хвърлиха към него голям пън, който едва не го улучи. Ако се беше стоварил върху главата му, той щеше да по-действува като удар с дървен чук по черепа на вол и непременно щеше да го убие. В същото време до ушите му достигна вик:

— Разкарайте се! Тук нямате работа...

— Ренжар — каза Жан, трябва да бягаме, защото няма да се задоволят да ни бомбардират с каквото им попадне, а ще почнат и да стрелят.

В този момент от борда падна втори пън, който предизвика истински фонтан съвсем близо до Ренжар.

— Убиец! — извика той. — По-добре ни хвърли едно въже и ни изтегли. Дошли сме да говорим с твоя капитан.

— Капитанът няма работа с хора, които не познава — започна морякът.

Той обаче не можа да продължи, защото над неговия глас се извиси друг, по-силен и още по-дрезгав:

— Та това е Ренжар! Познах те по гласа, когато извика убиец! Какво правиш в моите води, стари приятелю?

— Дошъл съм да ви видя, капитане.

— Качи се тогава. А ти, Робитай — каза гласът, обръщайки се към часовоя, — незабавно изкачи на палубата този човек и другаря му, иначе ще те пратя на неговото място в морето.

— Кой е този? — запита Жан, макар че вече бе отгатнал това.

— Капитанът Лоран — отговори Ренжар.

---

[1] Ниска земя. — Б.пр. ↑

ГЛАВА VIII

ПОД СЯНКАТА НА ЧЕРНИЯ ФЛАГ

Като стъпиха на палубата и изтърсиха водата от себе си, Ренжар и Жан видяха висок човек със златиста грива на главата, с мъжествени красиви черти и високо чело. Мустаците му бяха подстригани по испански, защото, преди да стане флибустер, Лоран дьо. Граф се бе сражавал в редовете на испанците.

— Ела, Ренжар, и ми кажи какво искаш от мен.

— Да плувам отново под вашето знаме, капитане.

— Значи, се връщаш! Който е вкусил от известни питиета, после не може без тях. Добре те разбирам, приятелю!

— Значи ли това, че ме приемаш?

— Може ли да задаваш подобен въпрос. Не съм забравил как с точния си изстрел ти изпревари и повали онзи, който се готвеше да стреля в мен. Аз дължа живота си на тебе, Ренжар. Другият обаче кой е?

— Мой приятел — каза Ренжар. — Дълго време бяхме заедно буканиери, но после испанците...

— Да ги убие господ! — прокле капитанът.

— Испанците — продължи Ренжар — изтребиха дивите животни и не остана вече какво да убиваме.

— Напротив — каза Лоран със свирепа усмивка, — останаха именно испанците. И ето идваш точно навреме, Ренжар, тъй като имам проект и се готвя да го изпълня. Екипажът ми е добър, състои се от сурови мъже, на които не им мига окоето от нищо. Но за да изпълня задачите, които съм намислил, трябва да го-подсиля още. Тъкмо тръгвам да събера способни хора, чиито имена познаваш.

— Грамон ли?

— Точно него — пустия му парижанин, който неведнъж е побеждавал испанците. Засега обаче нищо повече не мога да ти кажа. Щом искаш да дойдеш с нас, приемам те. Разбира се, другите също ще

бъдат съгласни, още повече, че те познават от онези хубави времена. Казват се Бурдо, Варас, Мудрон, Малрен и Рошверг.

— Здрави и читави ли са всички?

— Да, но не защото не са рискували кожата си. Кожите им са опушени като тези, които си продавал, търговецо, преди да се върнеш при флибустерите. Всъщност защо ни напусна? Не беше ли от страх да не те смятат за морски разбойник?

— Така беше, не крия.

— Трябва да признаем, че тогава работехме малко вън от закона. Всичко обаче се уреди и сега не вършим нищо без поръчение на губернатора, без да му запазваме неговата част от десет процента. А ти знаеш, че губернаторът е за краля на Франция това, което е бил за Исус Христос някой от неговите апостоли. Тръгвай с нас без страх, не рискуваш честта си. Ща се отнася до живота ти, той не е толкова важен. И така това момче твой другар ли е?

С известно смущение Жан долови погледа на Лоран дьо Граф, който се взираше в лицето му и го преценяваше. Това беше, значи, прочутият поради разни причини човек, чието име бе толкова популярно, че въпреки усамотения живот в гората беше стигнало и до него. Това беше същият, когото толкова хора бързаха да видят, когато стигаше в някое пристанище!

— Той е едър и здрав — каза Лоран. — Хубав мъж!

Това беше истина. Минало бе онова време, когато, тръгвайки от Франция, Жан бе още юноша. Животът на открито и изминалите години бяха направили от него прекрасно момче, без нито един грам тлъстина, мускулесто, но същевременно красиво, а това харесваше на капитана. Лоран бе известен със своя добър и изтънчен вкус; на кораба си винаги имаше цигулки. Като се изключат моментите на яд, когато псуваше без задръжка, беше и много учтив.

Едва Лоран бе спрял да говори, и от вътрешността на кораба се чу някаква глъчка. На моста се появила група хора, които несъмнено бяха излезли от койките си. Групата се състоеше от най-силните и най-суровите мъже, които някога бе виждал Жан. Те бяха облечени само с къси панталони, целите покрити с петна от кръв. На пояса си всеки носеше нож или сабя, готови за употреба. Те се блъскаха и се удряха приятелски по гърба и създаваха гледка, учудваща със своята смесица от добродушие и жестокост.

Мнозина от тях, вече с посивели коси, бяха флибустери още от началото — от героичната епоха, когато петнадесет или двадесет души, въоръжени с пищови и саби, отплуваха с лодки, направени от стъбла на дървета. Смелчаците без колебание нападаха кораби, въоръжени с топове, след като ги причакваха в устието на някоя река или близо до някое испанско пристанище. Оттогава, а най-вече сега, когато бяха под командуването на Лоран, те почитаха дадената дума и религията. По-рано те често спираха на остров Ла Тортю. Там закарваха и разпределяха плячката си, като всеки се заклеваше, че нищо не е укривил по време на боя. Ренжар не бе забравил това време. Всички тези хора го познаваха тъй, както и той ги познаваше. Те се втурнаха към него и възторжено го посрещнаха.

Когато радостта им позатихна, Лоран въдвори тишина и се обърна към своите другари:

— Приятели мои — им каза той, — взех решение утре на зазоряване да опънем платна. Точно днес получих новини от Франсоа Грамон и от ван Хорн. Първия ще намерим на остров Ротан. Със съвместни усилия можем да извършим велики неща.

— Нужни ли са толкова кораби, за да нападнем един испански кораб? — попита навъсено човекът, когото наричаха Рошверг.

— Не става дума за такова нещо — пресече го капитан Лоран, — а за експедиция с по-широк замах. Какво ще кажете, ако завземем град Санта Крус?

Настъпи тишина, която бе прекъсната от неудържимия смях на Лоран:

— Страхувате се, а? Задачата ви се струва пряко силите! Ще приказваме пак. Междувременно ще отплуваме направо към Ротан, където ни очаква капитан Мишел. Дочухме, че някакъв търговски кораб ще вземе оттам товар сребро и индиго. Охраната му е едно малко корабче.

За такова нещо, може — каза човекът, когото другите наричаха Мусрон^[1]. Това название на гъба беше истинското му име и то бе твърде нежно за външността на собственика му.

Като изрече тези думи, той облиза лакомо устните си, тъй като индигото и среброто бяха скъпи. Това накара всички да се засмеят.

— Като изпълним тази задача, за която впрочем се снабдих с поръчение от нашия губернатор, ние ще бъдем в състояние да

помислим за нещо повече. Трябва да наказваме испанците, да ги накараме да треперят дори когато са си у тях, там, където се чувствуват най-сигурно. В противен случай те отново ще се обявят за господари и всички буканиери от островите ще увиснат на нашите ръце — каза той, обръщайки се към двамата новобранци.

И така на следващата сутрин те отплуваха. Още същия ден Лоран оцени качествата на Жан, който беше вече истински моряк. Знаеше, че отсега нататък оставаше да докаже, че е толкова смел, колкото е сърчен. Момчето харесваше на капитана навярно и заради благородната осанка, която бе запазило въпреки годините на наемничеството и ловуването. Освен това Жан знаеше да свири на цигулка. От момента, в който изяви уменията си в тази насока, той напълно спечели Лоран.

В мигове на отдых, докато корабът пореше морето по посока на остров Ротан, оркестърът, към който се бе присъединил Жан Тиебо, свиреше очарователни мелодии, които силно контрастираха с вида на тези мъже. Никой от тях не беше равнодушен към музиката. Те всички искаха да бъдат считани за хора вън от закона, доброволно напуснали отечеството си. Но въпреки това, щом прозвучеше родна мелодия, тези сурови морски разбойници чувствуваха по някоя сълза да трепва под клепачите им. Постараваха се да я изтрият крадешком.

Скоро стигнаха до залива Хондурас. В средата на залива, при устието на река Москито, се намираха търговският кораб и охраняващото корабче, за които бяха осведомени капитаните. Този, когото наричаха Мишел, беше пристигнал пръв преди известно време. Щом и корабът на Лоран хвърли котва далеч от залива, за да не възбужда подозрение, Мишел се изкачи на борда и двамата капитани обмислиха положението.

— Ще трябва да почакаме и да научим кога ще свърши товаренето. След това, като пратим на дъното охраната, само ще прикачим за нас търговския кораб и работата ще бъде свършена. Тези кораби няма да се отбраняват.

— Но къде е ван Хорн? — запита Лоран.

— Ако сведенията ми са точни, той се е върнал в Санто Доминго. Във всеки случай тази работа е за нас двамата. Нищо не ни свързва с него, тъй като аз получих всички сведения чрез шпиони, платени от мен... и от теб, разбира се, нали ние делим всичко.

— Значи, всичко е в ред, остава само да почакаме.

Така и сториха. Не след дълго научиха, че товаренето е завършено и трябва вече да причакат конвоя при изхода на залива. Те се приготвиха, за да могат, без да се излагат на опасност, да доведат до добър край тази операция, от която очакваха голяма печалба.

Корабите им прекараха нощта на котва, готови за действие. Сутринта над ивицата земя, която ги прикриваше, забелязаха мачти. Двамата капитани си сигнализираха за това взаимно, дадоха заповед за отплуване и се насочиха към мястото, предвидено за пресичане пътя на корабите. Едва бяха излезли от прикритието си и от устата на Лоран се изплъзна едно проклятие:

— По дяволите! Ако не се лъжа, там именно е търговският кораб, който дебнем, но ако вярвам на очите си, корабът на ван Хорн го тегли.

От борда на своя кораб Мишел правеше същото умозаклучение, само че придружено с още по-силни думи. При това положение и двамата поставиха всички платна, с цел да настигнат ван Хорн и да му поискат сметка за действията, извършени в ущърб на техните интереси. Изглеждаше, че холандецът нямаше намерение да бяга — може би поради тежестта на товарния кораб. Той се остави да го настигнат, а когато го приближиха, даде разпознавателни сигнали. Корабите спряха. Луд от гняв, Лоран заповяда да спуснат в морето една лодка, а Мишел от своя страна направи същото. И двамата бяха втикнули по два пицова в поясите си, без да споменаваме за ножовете. Преди да скочи в лодката, Лоран забеляза Ренжар и Жан Тиебо един до друг.

— Елате. Вие ще ме придружите! — заповяда той.

Като стигнаха до кораба на ван Хорн, те побързаха да се покатерят по него — Лоран с хората си отляво, а Мишел — отдясно.

Всички очакваха, че ван Хорн ще се отбранява и че ще трябва да се бият. Но ето че капитанът се зададе по палубата и тръгна към тях. Той беше без оръжие.

— Кой благоприятен вятър ви е докарал при мен? — запита той.

— Бандит! — му викна Лоран. — Не ти стига, че ни измъкна чергата под краката, та сега искаш и да ни подиграеш?

— Чергата ли? Да не намекваш случайно за този кораб? Ако си бил хвърлил око на него или ако си имал някакъв план да го завладяваш — не съм знаел Идвам право от Санто Доминго, където

имах неприятности с тези кучета — испанците. Те още са там и затова навярно и двамата не сте спирали в града на идване от Ла Тортю. В противен случай щяхте да ме видите. Нощес проникнах в залива, но вие не пазехте входа, доколкото ми е известно! Колкото за този кораб, ако сте хранили някаква надежда за неговия товар, и вие, като мен, сте се излъгали, защото той не е натоварен с чисто сребро, а с руда. Аз винаги съм бил съгласен даделя с вас, когато хвърлите око на някаква плячка. Трябва ли да ви казвам, че сега съм готов на това повече от всеки друг път?

Той се засмя, но на Мишел и Лоран не им беше до смях. Ван Хорн забеляза това и продължи:

— Да оставим, ако искате, тази злополучна работа. Предстоят ни по-добри. Съгласни ли сте за Вера Крус?

— Да, но само при положение, че имаме работа с почтени съюзници, които да участвуват с нас в такава задача.

— На всеки друг освен на теб бих поискал сметка за подобни думи — каза ван Хорн, — но не искам да разчепкваме нещата, за да не изляза виновен по отношение на този кораб. Забрави моите думи, аз — твоите, и отсега нататък да мислим само за бъдещето, за отмъщението и за плячката. Да отплуваме заедно към Ротан. Знам, че там е Жюнке и че Грамон трябва също да дойде. Заедно с тях можем да съберем достатъчно сили, за да нападнем града и да победим.

След няколко дни всички капитани бяха на Ротан. Събраха се на военен съвет. Прецениха всички възможности „за“ и „против“ и може би щяха да се откажат от проекта си, въпреки горещата подкрепа на ван Хорн. Тогава взе думата Грамон, приет за съдружник от ван Хорн на борда на неговия кораб с петдесет топа.

— Подобно начинание би било немислимо за всеки друг, но не и за нас — каза той. — Вера Крус е важно място и там испанците имат значителен гарнизон. Ще срещнем съпротивата на три хиляди войника и ако те издържат двадесет и четири часа, на следващия ден ще бъдат петнадесет хиляди, без да се броят шейсетте топа. Ако искаме да завладеем богатствата, преди още собствениците да са изчезнали с тях из околните гори, нашите лозунги трябва да бъдат — смелост, прилежност и тайна.

Това слово едва ли би убедило всички присъстващи, ако ван Хорн не бе довел испански пленници. С ниски поклони те съобщиха,

че във Вера Крус тъкмо се очакват два кораба, идващи от Каракас, натоварени с неизчислими богатства. Всички гласуваха за нападението.

Чудесна бе утринта, когато капитаните направиха прегледа на целия събран флот. В него участваха над двеста изпитани флибустери. Корабните топове блестяха на слънцето, без да се говори за различните други видове оръжия, които биваха размахвани. След това бе даден сигнал за тръгване. Като приближиха брега, капитаните събраха всички бойци само на два кораба. Целта бе жителите на Вера Крус да повярват, че това са именно двата очаквани кораба от Каракас. Флибустерите веднага отплуваха към стария град и го достигнаха, преди още слънцето да е изплувало от морето.

---

[1] Вид ядлива гъба — лютив млецица. — Б.пр. ↑

ГЛАВА ІХ

НАКАЗАНИЕТО НА ВАН ХОРН

Флибустерите достигнаха брега на Нова Испания срещу стария град Вера Крус. Той се намираше на около две левги от новия град и бе напълно изоставен. Стражата бе заловена и убита на самия морски бряг. По пътя срещнаха изплашени роби, на които обещаха да възвърнат свободата. На разсъмване робите ги заведоха пред града в желания час: когато според обичая се отваряха вратите. Никой не можа да даде тревога, когато нападателите изведнъж нахълтаха вътре и за по-малко от час овладяха положението. Жителите, които се съпротивляваха, бяха избити, крепостта Сан Хуан д'Улоа, която прекъсваше пътя на бегълците, бе превзета.

Повечето испанци се събудиха от стрелбата и от виковете. Лоран поведе своите хора и без бой завзе крепостта, въоръжена с дванадесет топа, които веднага бяха обърнати към града. Между първите в боя бяха Ренжар и Жан Тиебо, следвани от Робитай, Рошверг, Мусрон и останалите, водени от Шарл Роанел, роден в Сен Кристоф.

Нападението бе извършено тъй сполучливо и бързо, че като чува шумотевицата, някои жители не разбраха какво става. Те помислиха, че съгласно местния обичай се прави утринна серенада на някой от първенците на града, и дори не се надигнаха от леглата си. Когато станаха, научиха, че флибустерите са във Вера Крус и потърсиха оръжията си, но беше твърде късно. Все пак клането продължи с ново ожесточение и „лос ладронес“^[1], както испанците наричаха победителите си, бяха принудени по своему да въздворят реда, т.е. със сила. Скоро броят на пленниците нарасна. Като не знаеха какво да правят с тях, флибустерите решиха да ги затворят в катедралата и да я оградят с бурета с барут, за да могат да я разрушат при първия тревожен сигнал. Освен това предупредиха, че ако жителите на Вера Крус не желаят да видят първенците си хвърлени във въздуха, трябва да платят откуп в размер на два милиона пиастри. Пленниците бяха задържани като гаранция, че откупът ще бъде даден.

Заложниците с безпокойство и страх чакаха да се събере сумата. През това време флибустерите, покорили най-богатия град на Америка, започнаха систематично да задигат всичко най-ценно, до каквото можеха да се доберат. Всичко пренасяха на корабите си, които вече бяха в пълен състав. Пиратите не задигаха само пари, но и бижута, платове, редки предмети, всичко това на стойност най-малко шест милиона екю — наистина грамадна сума.

Времето на победителите обаче беше скъпо. Всеки момент можеха да очакват, че ще бъдат нападнати и обкръжени. Известно им бе, че в околните райони съществуват доброволчески отреди. Достатъчно беше някой по-безстрашен командир да ги събере и да ги хвърли срещу Вера Крус и градът отново щеше да смени господарите си. Ето защо действаха с най-голяма възможна бързина. Същевременно у тях бе залегнало убеждението, че ако сега не успеят да ограбят всичко, може би един ден ще се върнат да вземат и останалото. От мига, в който сложиха ръка на града, те го считаха за своя собственост.

Обаче откупът за заложниците, затворени в катедралата, не можеше да бъде събран толкова бързо, колкото желаеха капитаните. Ето защо те възкачиха насила върху амвона един проповедник, испански свещеник, който прочете на затворниците странна и неочаквана проповед. Той ги увещавахе да платят — те самите или близките им — необходимата сума, като им казваше, че флибустерите не желаят живота им, а само тяхното злато. Капитаните действително бяха преценили, че доста много хора бяха избити и че останалата част от наказанието трябва да има материален характер. „Да, каза свещеникът, свободата е по-ценна от богатството.“ Това беше наистина хубава, нравоучителна тема. Ако заложниците не се убедяха от тези слова, можеха да очакват убеждението да им дойде по съвсем друг начин, т.е. от огъня и експлозиите, които ги дебнеха.

Ефектът от тази проповед бе твърде голям. Без да става нужда да изпращат някого при близките си, заложниците събраха помежду си исканите двеста хиляди екю и ги предадоха на победителите, които ги отнесоха на своите кораби при останалата плячка.

Това бяха напрегнати и небивали дни, започнати със сражение, продължени в ликуване и в осигуряване на богатството от злите испанци. Те не се бяха поколебали да унищожат толкова неща и всички

диви животни от островите. Хубаво и плодоносно отмъщение, при изпълнението на което Ренжар и Жан Тиебо намериха това, което търсеха. Ренжар се върна към приключенския живот, който му прилягаше повече от всичко друго. Жан Тиебо пък задоволи вкуса си към опасности и слава, който винаги бе имал и който през годините на ловуване не се бе притъпил.

Той особено много се бе отличил при завземането на крепостта. Пръв проникна вътре, всявайки страх сред професионалните войници, и почти сам плени из-плашения гарнизон. Лоран със задоволство го поздрави. Той нямаше да забрави заслугите му при подялбата на плячката. При завръщането си на Ла Торто Жан щеше да бъде богат. Освен това щеше да има и нещо повече — уважението и приятелството на другарите си, които оценяваха събратята си само в боя.

Макар и да се радваха от успеха на най-рискованата, но същевременно и най-голяма акция, предприета дотогава от флибустерите, Грамон, Лоран, Ван Хорн и Мишел се безпокояха много за по-нататъшния развой на събитията. Сега трябваше да бързат и незабавно да отплуват. От друга страна обаче в града оставаше все още тъй значителна плячка, че никой не се решаваше да го напусне. Четирите по-големи кораба бяха вече натоварени. Флибустерите си дадоха още една нощ, за да оберат всичко, каквото трябва, и се заклеха, че на следващата сутрин ще потеглят.

Ала едва се бе разсъмнало, когато прокънтяха три топовни гърмежа. Те вдигнаха капитаните в тревога. Всъщност това бе уговореният сигнал, в случай, че се появят испански кораби. Оказа се, че са забелязани седемнадесет от тях! Сега бе моментът да се оттеглят, ако не искаха да загубят всичко, което бяха придобили с толкова усилия. Веднага всички се впуснаха към пристанището в невъобразима бъркотия. Лоран, Грамон, ван Хорн и Мишел се срещнаха в навалищата от флибустери, превити под товара на последната плячка, която бяха изтръгнали от ридаещите жители. Някои тикаха пред себе си със сопи и камшици групи от пленници — бъдещи роби. Това място се наричаше „Ла Ке дьо Сакрифис“^[2]. Намираше се пред корабите, на две левги разстояние от Вера Крус. Тук всички пристигаха в ужасен безпорядък и капитаните правеха, каквото можеха, за да познаят и съберат хората си.

— Към мен! — заповяда Лоран, познавайки Жан и Ренжар. Той размаха ръцете си, за да им даде знак. — Къде са другите?

— Малко по-назад — каза Ренжар. — На раменете си носят един грамаден сандък, в който са натъпкани бижута и скъпоценни камъни.

— Не знаят ли, че испанците ни застрашават с флота си?

— Да, но вие ги познавате, нищо не обичат да оставят зад себе си.

Наистина в този момент се появиха Робитай, Рошверг, Варас и Бурдо, настръхнали и освирепели повече от всякога. Те носеха на рамо един сандък, по-дълъг и по-широк от ковчег. Ако се съдеше по онова, което се подаваше под капака, и по начина, по който се бяха превили раменете им, сандъкът навярно имаше голяма стойност поради съдържанието си от скъпоценни камъни и предмети.

— Бързо в лодките! — заповяда Лоран. — Занесете сандъка на нашия кораб! Жалко би било да оставим това!

В този момент стоящият наблизо ван Хорн извика неочаквано с все сила:

— Оставете това, бандити такива! — изрева той. — Този сандък е мой. Лично аз съм го напълнил. Отнесете го! — заповяда той на своите хора, които го бяха наобиколили.

Обаче нито Рошверг, нито Бурдо, нито пък другите имаха намерение да изпуснат плячката си. Те погледнаха към своя капитан. Ако той им заповядаше да я предадат на ван Хорн и неговите хора, те щяха да го сторят, разбира се, с прискърбие в душата. Щяха все пак да се подчинят, както се следва, на своя командир — единствен съдник при спорни случаи.

— Не изпускайте сандъка. Задръжте го! — заповяда Лоран. — Той е наш, а не на ван Хорн. Ето че за втори път вече той опитва да присвои нещо, което не му се полага. Не сме забравили случая с товарния кораб!

— Сандъкът е мой и аз ви заповядвам да го предадете на моите хора — каза заплашително ван Хорн, изтегляйки вече сабята си.

— Сега пък си позволяваш да командуваш екипажа на друг капитан — каза Лоран яростно. — Ако искаш сандъка, ела да го вземеш! — и той също извади сабята си.

Застанали един срещу друг, те се предизвикваха. Другите забравиха приближаването на испанския флот и образуваха кръг

наоколо.

— Дори да се откажеш от тази плячка, няма да те оставя, преди да съм те наказал — каза Лоран, като се впусна напред. — Много стана!

Той размаха оръжието си, а ван Хорн отпусна своето. Двамата капитани стояха лице срещу лице. Единият беше висок и хубав, с голяма слава и обаяние зад себе си. Другият беше нисък и мургав, но по именитост не му отстъпваше. Известно бе какво означаваха такива двубои: единият трябваше да отстъпи пред другия, след като загуби живота си или бъде ранен така, че да не може да стане. Никой обаче в момента не оплакваше бъдещия изход на боя, тъй като той бе предизвикан от свада, която можеше да бъде разрешена само с кръв. В момента, когато обезумелият от гняв ван Хорн произнесе думата „крадец“, която не се понасяше от флибустерите, стана ясно какво може да се очаква.

— Ето — изкрещя Лоран, — ето как ще отмъстя за нанесената ми обида! — и изведнъж той се хвърли напред с насочена сабя.

Оръжието така точно засегна ван Хорн, че той не можа да отвърне. Смъртно ранен, холандецът се строполи, облян в кръв. Присъдата обаче бе изпълнена и с изключение на тези, които се заеха да вдигнат тяло-то, никой друг не му обърна внимание. Робитай, Варас и другите поеха сандъка, който за миг бяха поставили на земята, и се отправиха към лодката, където го натовариха. Заловиха се да гребат мъжки и скоро след това корабът на Лоран отнасяше вече сандъка. Раненият ван Хорн беше останал на брега, очаквайки заслужения си край.

Лоран се отправи с пълен ход към изхода на пристанището. Тъкмо пристигаше, когато забеляза на хоризонта силуетите на два големи испански кораба, очакващи бегълците. Трябваше да се пробие път.

— Готови за бой! — заповяда капитанът.

Всеки застана на своя пост, за да брани живота си, а заедно с него и богатствата. Флибустерите предпочитаха да умрат, отколкото да изоставят заграбената плячка. Ренжар и Тиебо работеха при платната Имаше хора и при топовете, които отляво и отдясно бяха насочили към всеки от неприятелските кораби.

Испанските галеони се приближиха. За щастие обаче Лоран съумя да се възползува по-добре от променения вятър и запази известно разстояние между себе си и врага. Неприятелските кораби бяха красиви и добре въоръжени, както повечето кораби от испанския флот. Лоран скоро разпозна от дясната си страна адмиралския кораб „Капитана“. Той бързо слезе, за да поощри стрелците от десния борд.

— Приятели мои — изкрещя той, — целете се точно! Стреляйте в голямата мачта. От вашата стрелба зависи спасението на целия флот. След нас идват всички останали: Грамон — заместник на предателя ван Хорн, Жюнке, Мишел и всички приятели.

Той се качи отново на капитанския мостик. Ето че испанските кораби са вече съвсем близо, забелязват се всички техни подробности. Тогава Лоран отсъди, че ще победи онзи, който нанесе първия удар. Не биваше да се чака повече. Тъй като познаваше стрелците си, прецени разстоянието за добро и заповяда:

— Огън!

Над морето прокъртяха гърмежите на четиридесет бронзови дула. Лоран изпревари врага с може би само няколко секунди. Дързостта му бе възнаградена. Щом се разпръсна димът от залпа, а това стана бързо поради силния вятър, флибустерите видяха „Капитана“ и разбраха, че са победили. Голямата мачта на Противниковия кораб бе прекършена и висеше плачевно надолу. Платната му бяха повалени и се влачеха по вълните. От левия борд се виждаше, че и другият испански кораб е тежко пострадал.

С високо вдигнат флаг Лоран премина между двата обезвредени галеона. Проехтяха радостните възгласи на неговия екипаж. Целият флот на флибустерите плуваше зад него, отнасяйки към остров Ла Тортю нова слава и големи богатства.

---

[1] Разбойниците. — Б.пр. ↑

[2] Кей на жертвите. — Б.пр. ↑

ГЛАВА X

ОТПРАВЯМЕ СЕ КЪМ КАМПЕШ

Докато се връщаха, натоварени с големи богатства, Жан се чувствуваше доволен. Това бе същият живот, от който бе вкусил при първото си морско пътуване и който му харесваше повече от всеки друг. Младежът беше отново моряк — тази професия винаги го бе привличала. Сега обаче не беше вече жалък кадет, подчинен на капитан Флавиен, а равен на другите, които го окръжаваха и които му засвидетелстваха едно сурово, но здраво приятелство, като на „брат от крайбрежието“. Така се наричаха помежду си тези, които плуваха под черен флаг, украсен с пясъчен часовник и череп.

Към десет часа сутринта, въпреки морския вятър, по целия кораб започваше да се разнася хубава миризма. Готвачът поставяше котела на огъня и вътре, в сладка или в морска вода, вареше солено месо. В друг голям съд сипваше просо и го оставяше да заври, докато стане като гъсто сварен ориз. След това бъркаше в котела с месото, обираше тлъстината, за да запържи просото, а после разпределяше от всичко по блюдата. Тогава се даваше сигнал за ядене. Екипажът се събираше на групи по седем, тъй като блюдата се подреждаха така. Всички порции бяха еднакви — и за готвача, и за лекаря, и за капитана. Въпреки това всеки имаше право да поиска блюдото му да бъде заменено с блюдо от която и да било друга група. Обаче до такъв случай никога не се стигаше. Ренжар и главно Жан оценяваха равенството. След като веднъж бяха избрали капитана, всички му се подчиняваха, но винаги имаха право да се отнасят с него като към равен. Той държеше властта благодарение на своя ум и на храбростта си, които укрепваха авторитета му. Жан знаеше, че у Лоран тези качества бяха много по-силно изразени, отколкото у капитана на „Сен Флавиен“.

На борда на корабите имаше толкова много провизии, задигнати от Вера Крус, че на ден се ядеше по два пъти. Преди яденето се пееха хвалебствени химни. Тогава хубавите мъжки гласове звучаха тъй

добре, че не отстъпваха на музиката от цигулките на Лоран дьо Граф. Капитанът слушаше с наслада.

На остров Ла Тортю хубавият живот продължи. Като стъпиха на твърда земя, най-напред положиха големи грижи за ранените; издялаха дървени протези за ампутираните крака. После се заеха и с някои други задачи. Всичко, до най-малките подробности, бе сложено в ред според изискванията. Изхождайки от правилото, че един моряк може винаги да бъде заместен от своя помощник, теглиха жребие и една трета от екипажа остана на кораба. След това събраха всички ценности от плячката, тъй както се постъпваше след пленяването на някой кораб. Разпределиха дяловете. За губернатора, на когото дължеха разрешението за нападение, се полагаше процент, който в негово лице отдаваха на френския крал. Заплатиха на хирурга, който бе положил труд, макар че загубите във Вера Крус не бяха твърде големи и ранените бяха малобройни. Дадоха парите на осакатените, а на капитана възвърнаха изразходваните средства. След това бе заповядано да бъдат донесени и предадени под клетва всички плячкосани вещи, възлизащи на стойност над 5 гроша. Този, когото хванеха в лъжа или в укриване на нещо, губеше право да получи полагаемата му се част. Тя се разпределяше между останалите или биваше предоставяна на църквата. На края се извърши окончателната подялба.

Пригответяха отделните части и хвърлиха жребий. Предварително обаче продадоха на търг скъпоценните камъни и бижутата, а получените пари прибавиха към общата сума. След това разделиха старателно дрехите, стоките и парите, направиха отделни групови дялове по за десет души (както ставаше при разпределяне на яденето), на които поставиха номера. Съответен брой номера, написани на отделни билетчета, поставиха в една шапка, откъдето най-после започна тегленето. Хората от групите разпределяха след това полученото помежду си.

Жан Тиебо получи значителна сума, тъй като в награда за бляскавите му подвизи Лоран му даде част от своя дял. Сега младежът беше богат и притежаваше повече, отколкото бе спестил през целия период на буканиерството. Какво ли щеше да прави с всичко това?

Скоро той разбра, че не е най-важно да имаш богатство, а да умееш да го запазиш. Засега той не знаеше какво да предприеме. Сподели мислите си с Ренжар, който силно се изсмя.

— Ти си флибустер и богатството ти ще изгори като запалена купа сено.

— Как така?

— Ще прекарваш весело времето си, ще играеш комар.

— Никога!

— Никога не казвай големи приказки. Когато човек има нещо, той иска още. А освен това какво ще правиш, ако ти предложат да заложиш на карта има-нето си? Ще отговориш, че го пазиш ли?

— Най-напред ще отделя една част настрана.

— Да, докато стане нужда да потърсиш тази част, за да продължиш.

— Не съм комарджия.

— Но ще станеш.

Ренжар не подозираше колко е близо до истината. Той знаеше, че флибустерите бяха комарджии и картоиграчи и че това бяха най-главните им пороци. Отдаваха се с опиянение на тези занимания, но само когато не бяха на път. В противен случай капитанът им без колебание ги наказваше.

Щом получеха богатствата си, флибустерите ги разиграваха на комар. За тази цел те се събираха в игралните домове на Бас Тер. Често се случваше да седат от маса на маса и в един миг да загубят това, което им бе струвало много мъки и рискове. Несъмнено Жан не би постъпил така, ако не се беше увлякъл. Но за него това беше поучителен урок, който му показва, че богатствата, макар и големи, са преходни и бързо отлитат. За по-малко от месец той претърпя редица печалби и загуби, докато спестяванията му, които той мислеше за неизчерпаеми, се привършиха. Жан не бе единственият. Учудващ бе фактът, че в крайна сметка имаше много разорени и твърде малко обогатени. Когато почти всички загубиха по такъв начин златото си, флибустерите отново бяха бедни както преди и трябваше да мислят за нови нападения.

Разорен като другите, една сутрин Лоран реши, че е дошло време за нова експедиция. Най-напред трябваше да се съберат пари за барут и куршуми. Като се изключат боеприпасите за корабните топове, всеки флибустер бе задължен да „храни“ собствените си огнестрелни оръжия. Трябваше също така да се платят сметките на онези кръчмари, от които бяха вземали на кредит. Имаше и такива собственици на

заведения, които се съгласяваха да почакаат до следващото им завръщане. Те знаеха, че флибустерът плаща дълговете си, а ако загине, ще ги уреди най-близкият му другар. Освен всичко това, налагаше се и да се стегне корабът за път.

За тази цел бе необходимо да се стигне до южния бряг на остров Куба и да се спре на едно от малките съседни островчета, наречено Ке дьо Сюд. Корабът бе изтеглен на удобния бряг, където лесно можеха да се направят необходимите поправки. Тук започнаха да следват своеобразен режим на хранене — ядяха само месо от костенурки. Съгласно поверието, то трябваше да пропъди от хората всяка следа от лошо настроение.

Докато поправяха кораба и го подготвяха за нови изпитания и опасности, капитан Лоран кроеше планове за бъдещите действия. Той знаеше, че губернаторът на Санто Доминго винаги му е оставял пълна свобода на действие, при условие да напада само врагове на френския крал.

Лоран наистина си бе наумил нещо. По начало той не бе любител на дребни печалби. А след експедицията срещу Вера Крус амбициите му пораснаха още повече. Нападенията срещу отделни кораби му изглеждаха вече недостойни начинания, които не си струват труда. Разбира се, по пътя към някоя голяма цел той не пренебрегваше и подобни плячки. Обаче повишеното самочувствие го подтикваше все повече към значителни обекти.

Той не бе разказал на хората си за разправиите с новоназначения губернатор — граф дьо Кюси, когото бяха заварили след завръщането си от блестящата последна експедиция. Новият господар на резиденцията в Пор дьо Пе^[1] имаше твърде различни разбирания от своя предшественик. Граф дьо Кюси идваше от Франция. Преди да замине оттам, бе имал дълги разговори с висшите кралски чиновници Бегон и Сен Лоран, натоварени от Версайския двор да ликвидират пиратството. Единодушно бе решено, че флибустерските експедиции са вредни за престижа на монархията в момент, когато официално цари мир. Установено бе също, че пиратските нападения са в ущърб и на търговията на Франция с Южна Америка, поддържана през Кадис от испански кораби. Губернаторът бе донесъл със себе си заповед, която под страх от телесни наказания и конфискации на имотите забраняваше на всички французи да участвуват в подобни акции.

Вместо това те трябваше да обработват земите на Испаньола и Ла Тортю, чието население бързо намаляваше.

Мнението на Версай обаче далеч не съвпаднаше с положението на островите. За един нов губернатор, който нямаше никаква представа от флибустерските обичаи, не беше никак лесно да наложи отведнъж някои разпоредби, удовлетворяващи само него. Насърчен от пълномощията, с които разполагаше, губернаторът реши да учреди в Пти Гоав Върховен съвет и съдилища. Те трябваше да въдворят реда и да налагат наказания за онези деяния, които отсега нататък щяха да се считат за простъпки и престъпления.

Простъпки и престъпления! Отведнъж с тези имена започнаха да наричат плякосването на противниковото имущество. Не е нужно да се каже, че подобни наредби не бяха добре посрещнати от Лоран дьо Граф, както и от Грамон. Те не бяха свикнали да се подчиняват. И двамата имаха смели проекти. След като корабът му бе поправен, Лоран се върна на остров Аваш и без да се интересува от мнението на губернатора, започна подготовката за своята нова експедиция. Той въръжи три кораба и двадесет и две лодки, предназначени за хиляда и сто души. Накрая все пак пожела да направи още един опит за разбирателство и се яви пред г-н дьо Кюси.

Посетителят бе приет високомерно. Нима губернаторът можеше да си представи, че единствено със заповедите, които бе донесъл, щеше да превърне любителите на приключения в земевладелци и да сведе печалбите им до минимални доходи от земята? Никои от флибустерите не би приел това, с изключение може би на Жан Тиебо, който държеше да не извършва противозаконни деяния.

— Господин губернаторе — каза Лоран, обръщайки се към г-н дьо Кюси, — дошъл съм отново да ви по-искам разрешителното, което винаги ми е било давано от вашите предшественици.

— Не може и дума да става за това, капитане — отговори губернаторът. — Това би било в противоречие с инструкциите, които трябва да изпълнявам. А нужно ли е да ви припомням, че те са дадени от краля на Франция?

— Господине — каза Лоран, — без редовно позволително ще ми бъде невъзможно да ви предоставям законната част, която ви се полага от нашите плячки и печалби.

— Няма да имате печалби и плячка, господине, а аз няма да предявявам претенции за каквото и да било.

— Въпреки всичко ние ще действваме, а вие ще загубите частта си.

— Кралят не ви е простил за смъртта на капитан ван Хорн — каза г-н дьо Кюси.

— Кралят не знае за нашите приготовления — от сече Лоран. — Той не би могъл да порицае нищо, с което не е запознат.

Като изрече тези думи, той постави отново шапката си и тръгна, сподирен от закани. Той обаче не искаше да ги слуша и се върна при хората си силно разгневен. Тъй като експедицията беше вече подготвена, на следващия ден Лоран даде заповед за тръгване. Не, той нямаше да се откаже от проекта си. Всъщност беше и твърде късно. Хората бяха посрещнали неговите намерения с ентузиазъм, още повече че кесиите им бяха празни. И тъй флибустерите отплуваха и всеки повтаряше: „Отиваме към Кампеш.“

Наистина избраният обект бе твърде значителен. Обкръжен с легенди, той будеше големи надежди за богата плячка. Лоран потегли в съдружие с Грамон. Славата на двамата капитани беше сигурен залог за успех.

И така те приближиха брега на континента. Междувременно Лоран получи новини, които оправдаваха решението му да не се подчини на г-н дьо Кюси. Ако слухът беше верен, то наистина отношенията с Испания бяха започнали да се влошават. Да, испанците винаги са били врагове на французите и ако Лоран и Грамон не бяха изпреварили, противникът пръв щеше да предприеме враждебни действия.

Нападателят слязоха на брега близо до Кампеш в ранна утрин, както при Вера Крус. Тук обаче изненадата дойде в обратна посока. Как стана това? Предишната вечер Лоран изпрати на брега съгледвачи, които да подготвят дебаркирането и да сигнализират при поява на испанци. Тъй като съгледвачите не дадоха сигналите, уговорени за в случай на опасност, Лоран и Грамон изпратиха множество лодки и на разсъмване слязоха необезпокоявани на брега. Но щом се отпавиха към вътрешността, около тях изникна внушителна група от индианци, които започнаха да ги обсипват със стрели, надавайки диви крясъци. Оказа се, че съгледвачите на Лоран били пленени. Подложени на

мъчения, те не оправдали доверието на капитана и издали неговите планове.

Сражението беше ужасно. Ренжар и Жан Тиебо се биха като лъвове. Най-после флибустерите овладяха положението, макар и с цената на много жертви. Тогава те помислиха, че неприятелят е разгромен. Кампеш не бе далеч. Те се отправиха нататък, като вярваха, че градът или ще се предаде, или ще го завземат като Вера Крус. Обаче нищо подобно не се случи. Едва бяха наближили стените на града и се натъкнаха на въоръжени и добре окопани жители, които бяха предупредени от индианците. Необходимо бе отново да се бият. Едва след повторно кръвопролитно сражение Кампеш падна, като предостави на победителите едновременно своите съкровища и развалини.

---

[1] Пристанище на мира. — Б.пр. ↑

ГЛАВА XI

ГРАМОН ПРАЩА ШАЙКИТЕ СИ

Съпротивата на града разгневи Грамон и Лоран. Извършени бяха големи грабежи. Някои от жителите, като виждаха какво ги очаква, решиха, че е по-добре сами да изгорят и унищожат къщите и богатствата си, отколкото да ги оставят в ръцете на нападателите. От своя страна Грамон пусна в действие шайките си из цялата околност и в един район от петнадесет до Двадесет левги не остана нито едно село, нито една Плантация неразграбени или неунищожени.

Посочиха Ренжар и Жан Тиебо да предвождат един от флибустерските отряди. Те се опитаха да действуват човечно, доколкото обстоятелствата позволяваха това. Ала хората от отряда им се отдаваха на гнева си и вършеха всевъзможни изстъпления. Това им спечели ненавистта на оцелелите жители, които се разбягаха в горите.

Веднъж хората на Ренжар и Жан попаднаха в засада. Обградени бяха много бързо. Не можеше и да се мисли за предаване, тъй като съдбата на всички пленници-французи беше известна. Ето защо двамата приятели и другарите им се браниха с енергията на отчаянието. За зла участ те бяха нападнати до едно възвишение. Ненадейно от върха на хълма върху тях падна огромна мрежа, която ги омота. В същото време отгоре им врълетяха испанците, които ги завързаха и отведоха към едно голямо село във вътрешността.

Може би участта им щеше да остане неизвестна, но между убитите след боя на земята останаха двама флибустери, които бяха само ранени. През нощта те успяха да се довлекат до своя лагер и да разкажат за станалото. По този начин пленяването на Жан и Ренжар стана известно на другарите им още на следния ден. До този миг Лоран и Грамон ги мислеха за убити.

Ренжар, Жан и хората им смятаха, че ще бъдат веднага убити, но не стана така. Тогава се опитаха да научат нещо от човека, който изглеждаше командир на испанците. Той отвърна, че ще ги задържи

като заложници и че когато му дойде времето, ще им отреди не обикновена смърт, а смърт след изтезания.

И така те щяха да умрат! Двамата приятели се опитаха да се примирят, утешавайки се, че бяха прекарали хубаво една част от живота си. Въпреки това сърцата им се свиваха при мисълта, че никога не ще видят вече Франция. Приключенията са хубаво нещо, но отечеството е още по-хубаво. Те не можеха и да предполагат, че Лоран знае за положението, в което се намират.

Капитанът не можеше да се примири със загубата на най-добрите си хора. Още повече той държеше на приятелството на Ренжар и най-вече на Жан. Постепенно той бе оценил качествата на момчето. Не, още от първия ден той не се бе излъгал в него. Жан носеше едновременно душа на артист и на смелчага; той боравеше с цигулката еднакво добре, както с меча си; бе толкова великодушен, колкото бе точен куршумът му. Лоран се отнесе до испанския губернатор на провинцията и му предложи замяна: освобождаването на полицейския началник и офицерите от Кампеш срещу освобождаването на пленените флибустери.

Губернаторът отговори с предизвикателство на пратеника, който отнесе това предложение:

— Имам достатъчно пари, за да възстановя вредите, нанесени на града и на околните райони: не ми липсват и хора да заселят новопостроените жилища. Нека твоят господар да разполага както си иска с подлеците, които са се оставили да бъдат заловени. Нито полицейският управител, нито офицерите не тежат достатъчно сега, когато знам какво струват. Кажи му, че не искам да влизам в контакт с разбойници като тези, които той командува.

Като чува този отговор, Грамон и Лоран страшно се ядосаха. Така, значи — този глупак — губернаторът — не искаше да се вслуша в мъдри слова! Те веднага заповядаха да бъдат доведени на главния площад петима от най-изтъкнатите първенци на града и да им бъдат отсечени главите пред очите на събраната тълпа. След това решиха да унищожат онова, което бе оцеляло от града, и започнаха да подготвят огньовете. Тогава пристигна губернаторът. Тъй като искаше да спре пожара и клането, той капитулира и обяви, че приема размяната.

Така Ренжар и Жан се върнаха живи и здрави при своите. Посрещнаха ги с радостни възторзи. Беше точно на празника Сен Луи.

Пиратите издигнаха най-високата клада, каквато е имало някога, и я запалиха. Така от радост и в знак на уважение към краля те изгориха голяма част от плякосаните ценни дървета, които имаха значителна стойност. Благоуханият им дим се изви към небето за прослава на великия крал Луи. Лоран не се обиждаше за това, че във Версай са го смятали за престъпник след смъртта на Ван Хорн. Той знаеше, че кралят е бил зле осведомен.

— Погледни — каза гордо Лоран на Грамон, докато пламъците се извисяваха в нощта, — г-н Кюси никога не би засвидетелствувал подобно уважение на нашия крал. А аз съм сигурен, че Луи френски, където и да се намира, ще научи за празника, който даваме в негова чест. Ако пък не научи, поради това, че мълвата за нашето величествено тържество не премине отвъд морето, то поне ние ще знаем, че сме направили повече, отколкото господата, мислещи се за достойни негови служители. Този ден ще остане незабравим за испанците, а това ще допринесе много повече за славата на нашия многообичан владетел, отколкото хвалбите на боязливите слуги, които никога не са успявали да го прославят.

На празника измислиха на Лоран прякор, който му остана завинаги — испанците го назоваха „бичът на Индия“^[1]. Той наистина бе заслужил това име. Пляката бе вече натоварена върху корабите на Грамон и Лоран и след празненството флибустерите решиха да се върнат към Санто Доминго и остров Ла Тортю. Така, без да протакат повече, поеха на път. Едва бяха излезли в открито море, когато се изви силен вятър и трябваше да поведат борба срещу стихията. Корабите бяха натоварени тежко и трудно маневрираха. Беше невъзможно да следват една и съща посока и през нощта се разделиха. На сутринта бурята още бушуваше. Лоран забеляза, че е загубил връзка не само с Грамон, но и с останалите и когато вятърът утихна, той се намери съвсем сам в морето.

Това положение не го разтревожи особено много, тъй като на борда освен Жан Тиебо имаше и други добри моряци. Ала от няколко дни испански кораби плуваха в тези води със задача да накажат нападателите. И изведнъж, малко след като бурята отмина, Лоран забеляза на хоризонта очертанията на два кораба.

Той не се сети веднага, че това можеха да бъдат неприятели. Напротив, стори му се, че разпознава платната на Грамон и на другия

кораб и заплува към тях, за да ги настигне. Макар времето да беше хубаво, над вълните се носеше лека омара, поддържана от слънчевите лъчи. Слънцето пак бе изгряло и притегляше към небето водните пари, за да образуват облаци, в които отново да се скрие. Ето защо корабите приближиха, преди Лоран да разбере грешката си. Жан, който стоеше до него, пръв се усъмни:

— Капитане — каза той, — струва ми се, че това съвсем не е корабът на Грамон!

— Действително, момчето ми. Но никак не е изключено да е френски кораб.

— Не виждам флаг.

— В такова време нищо не може да се забележи.

— Ами ако са испанци?

— Биха имали флаг.

— Освен ако искат да ни изненадат.

— Ще видим — каза Лоран, — който бе започнал да се безпокои.

И наистина видяха. Едва бяха стигнали на разстояние за топовен изстрел, но все още извън обсега на стрелбата, когато от маневрирането Лоран разбра истината. Сега вече нямаше съмнение: двата кораба бяха много по-големи, по-мощни и по-добре въоръжени от флибустерските. Изобщо французите не притежаваха в Южно море плавателни съдове от такъв тонаж. Всъщност на тези кораби се намираха адмиралът и вицеадмиралът на испанските галеони. Всеки от тези гиганти носеше на борда си по шейсет бронзови топа и по хиляда и петстотин души.

— Според мен, момчето ми — каза Лоран, без да изглежда смутен, — попаднали сме на силен противник. Би било лудост да се впуснем в неравна борба.

Той сграби фунията и без да чака повече, заповяда:

— Сменете посоката! Да се вдигнат всички платна!

Хората се подчиниха на заповедта, но някои се намръщиха:

— Да обърнем така гръб на неприятеля!

— Това е недостойно за флибустери като нас!

— Приятели! — извика Лоран. — Тук не се касае за вашето достойнство. На борда носим обаче богата плячка, та дори да излезем победители в такъв неравен бой, то непременно ще я изложим на опасност. Рисуваме да я видим на дъното.

— Флибустерът не бяга — каза Робитай, като излезе напред. — Той показва какво струва.

— Повярвай, приятелю — отвърна капитанът, — един флибустер действително притежава високо достойнство, но живият флибустер струва много повече от мъртвия.

Лоран изразяваше по този начин своята умереност и благоразумие. Той беше безстрашен, но се ужасяваше от безполезните рискове и от самохвалството. Преценяваше точно опасностите и си даваше сметка какво могат да стоварят върху него залповете на два високобордни кораба и сто и двадесетте гюлета от техните топове. Не. Той непредпазливо се бе приближил и трябваше да направи опит да се изплъзне от тази клопка. Преценката му бе правилна, макар и да не знаеше, че испанците търсеха именно него и че адмиралът им бе получил заповед да залови жив опасния морски разбойник, наречен „бич на Индия“.

Флибустерите вдигнаха високи платна и смениха посоката. Но поради насрещния вятър маневрирането се извършваше бавно. Скоро Лоран пресметна, че се намират в обсега на неприятелските залпове. Испанците обаче не стреляха и това го озадачи. Той заповяда да ускорят хода, доколкото беше възможно. Планът му бе да дочакат нощта и под нейно прикритие да се изплъзнат от неприятеля.

По-нататък всичко беше въпрос на бързина. Корабът на Лоран обаче бе нагазил дълбоко в морето поради тежкия си товар и поспециално поради скъпоценния дървен материал от Кампеш. По своите багрилни свойства тези дървета нямаха равни на себе си в света.

Разстоянието между преследвания и преследвачите намаляваше малко по малко. На испанския кораб много добре се различаваха въоръжени хора и готови фитили. В този момент Лоран заповяда:

— Хвърлете в морето дърветата!

Действително това беше начин да се облекчи товарът на кораба. Освен това, като плувнеха във водата тежките греди, може би щяха да забавят испанците.

Заповедта бе веднага изпълнена, а резултатът се оказа великолепен. Наистина преследвачите не бяха спрени от плаващите дървета, но се наложи да се отклоняват, да загубят време и да увеличат разстоянието до французите. Трябваше да заобикалят препятствията,

които в бързото си движение, подобно на стенобои, можеха да увредят корпусите на корабите им. Благодарение на това Лоран излезе извън обсега на топовете, но за нещастие нощта бе още далеч.

Да, нощта наистина бе още далеч. Тя щеше да скрие и скъта слабите, но засега бързоходните испански кораби, носещи повече платна, постепенно наваксваха загубеното. Намалването на товара не направи кораба на Лоран по-бърз от преследвачите. За момент Лоран помисли да изхвърли в морето част от останалите товари, но и това нямаше да го постави в по-благоприятно положение. Той изчисли, че за по-малко от един час отново щеше да се намери в обсега на испанските топове и че ако те решат да стрелят, бързо щяха да ги изпратят на дъното. Той не можеше да знае, че има заповед за неговото залавяне жив и че корабът му беше разпознат. Доста дълго той премисляше нещата. Стоящият край него Жан Тиебо прочете в лицето му известно смущение. Необходимо бе да се вземе решение. Ако трябваше да се бият, налагаше се да използват всички възможности, които единствено денят можеше да предложи на хора, обучени в точна стрелба: сами да избират врага, да им бъде ясно към какво се стремят и на какъв риск се излагат. Лоран ненадейно се реши:

Приятелю — извика той, обръщайки се към всички, които можеха да го чуят, — дойде моментът, който много от нас очаквахме. Ние направихме всичко, каквото можехме. Ясно е обаче, че не ще успеем да избягаме от онези, които искат да ни заловят. Достатъчно сте опитни, за да знаете на каква опасност сме изложени, а сте и достатъчно смели, за да не се плашите от тази опасност. Тук трябва да съберем всичките си сили и да опитаме всички възможности. Необходимо е едновременно да се защитаваме и да нападаме. В случая трябва да употребим всичко — доблест, хитрост, безстрашие, та дори и отчаяние. Ако попаднем в ръцете на неприятеля, не можем да очакваме друго освен позор, жестоки изтезания, а накрая и смърт. И така, да направим опит да се изплъзнем от тяхното варварство. А за да се изплъзнем — да се бием!^[2]

При тези думи над палубата прокънтяха силни ви-кове, които се разнесоха над морето, навярно чак до испанците.

— Да... да... Да се бием!... По-добре да умрем, ако трябва, отколкото да попаднем в плен или да ни избегат по високите мачти!

Жан без колебание се включи в общите възгласи и в този миг Лоран го погледна приятелски:

— Жан — приятелю мой — каза той, — жребият е хвърлен — да се готвим за бой!

---

[1] Когато Колумб достигнал Антилските острови, смятал, че открива Индия. А на английски този район и до днес се нарича „Западна Индия“. — Б.пр. ↑

[2] Според Оксмелен, тези думи наистина са казани от Лоран дьо Граф. ↑

ГЛАВА XII

ЕДИН „БРАТ ОТ КРАЙБРЕЖИЕТО“ НЕ БЯГА

Лоран не се задоволи с казаното. Наистина речта, която произнесе, подтикна и засили смелостта на хората. Капитанът обаче прецени, че изходът на боя все пак е още несигурен. Преди да разпрати всички на бойните им постове с оръжия в ръце, той каза на Жан:

— Ела, драги Жан Тиебо. Ще ти възложи една задача. Закълни се, че ще я изпълниш без колебание, ако му дойде времето.

— На вашите заповеди, капитане.

— Жан, ще вземеш един фитил и ще бъдеш готов при първия мой сигнал да възпламениш барутния склад на нашия кораб.

— Слушам, капитане.

— Спасение можем да намерим само в победата или в смъртта. Ще изпълниш заповедта ми.

Веднага Жан отиде при един от мерачите на топове и взе от него фитил. Запали го пред очите на всички и го задържа готов в ръката си.

— Разчитайте на мен — каза той.

В това време Лоран даваше своите заповеди:

— Ще сменим посоката и неочаквано ще се насочим към тези господа. Веднъж вече хитростта ни даде резултат — защо да не сполучим пак? Само дързостта и безстрашието могат да ни спасят.

След тези думи, с присъщата си младежка пъргавина, която бе запазил въпреки годините, той постави по един ред бойци от двете страни на палубата — отляво и отдясно.

— В сравнение с испанците нашите топове са малобройни, но ние стреляме по-добре. Всеки от вас, стрелци, да се цели в определен човек. Никой не трябва да убегне от нашата стрелба! Споразумявайте се да не стреляте по един и същ неприятел и внимателно се прицелвайте.

— Разчитайте на нас, капитане! — извикаха всички. — Ще стреляме като на състезание.

— Готови ли сте?

— Готови сме.

— Тогава, напред! Трябва да минем между техни те кораби и добре да ги ударим!

Корабът рязко се обърна в обратна посока. Като плуваше точно срещу испанците, той разви голяма бързина, на която капитан Лоран дьо Граф разчиташе много.

— Ще стреляте само по моя команда!

— Да, капитане!

За да е по-близо до хората си, Лоран застана под голямата мачта. Оттам той направляваше движението на кораба и боя. До него стоеше Жан с фитила в ръка. На рамото си обаче той носеше и своята пушка, същата, с която като буканиер така хубаво се бе прицелвал и убивал дивите животни. Той бе спокоен и дори не трепваше. Откакто бе живял в плен и мислеше, че краят му е дошъл, той бе престанал да се страхува от смъртта. Сега стоеше уверен и непоколебим — готов да се жертвува за онова, което смяташе справедливо. И ако той се впуснеше в боя, щеше да го стори повече за прослава на своето отечество, отколкото за флибустерството.

Несъмнено испанците бяха изненадани от обрата на събитията. Те не очакваха този, когото бяха помислили за беглец, да се нахвърли изведнъж върху тях Лоран забеляза смущението им и се възползува от това, доколкото можеше.

Неговото главно опасение бе да не би испанците да го изпреварят в стрелбата. Позицията на кораба му бе такава, че би понесъл два странични залпа едновременно — по един от всяка страна. В такъв случай съществуваше опасност да прекършат мачтите му, да го засегнат така, че да не може да маневрира. Ето защо той опъна още платна — до пределните възможности, и се понесе с максимална бързина между двамата изненадани неприятели. В случая обстоятелството, че корабът му е по-малък и по-нисък, бе от голяма полза. Той знаеше много добре, че ако успее да заеме позиция помежду противниците, те не ще могат да го обстрелват от упор поради опасността да се обстрелват взаимно над кораба му или през него.

Приблизително така и стана. Когато испанците се опомниха и видяха, че корсарският кораб се впуска помежду им, те насочиха топовете си. Бързо, преди още той да бе достигнал до място, което би възпрепятствувало обстрелването, те стреляха към кораба с черен флаг.

Лоран дьо Граф обаче правилно бе преценил положението. Поради опасността да се засегнат взаимно испанците не се целеха както трябва. В резултат на това гюлетата им преминаха над задната част на кораба на Лоран, без да го засегнат. След миг той се намери като в коридор между двамата неприятеля. Нищо не му пречеше да стреля по тях, но Лоран изчакваше вятърът да го приближи повече, и то на еднакво разстояние от двамата.

Неприятелските кораби бяха вече толкова близо, че се различаваха всички подробности на въжетата и платната им; виждаха се всички лица на стрелците и войниците. Те изглеждаха свирепи, но това не само че не изплаши пиратите, а напротив, подтикна ги към действие. Когато сметна, че позицията им вече е добра, Лоран погледна радостно към Жан Тиебо, но не за да му заповяда да подпали барута... Като се обърна към стрелците си, вдигайки сабята, която държеше в дясната си ръка, и размахвайки пищова, измъкнат от пояса, на свой ред той заповяда:

— Огън!

Отведнъж пиратският кораб се покри с дим от пушки и топове. Когато димът се разнесе, стана ясно, че всеки от стрелците бе изпълнил задачата си отлично. Противникът бе претърпял големи загуби: множество трупове и умиращи покриваха палубите на двата кораба. Жан, който виждаше много добре, преброи на всеки от корабите по повече от петдесет човека, извадени от строя. Това беше огромна цифра, но същевременно беше и твърде малко, като се знаеше, че на испанските кораби има по хиляда и петстотин души.

Обаче в случая моралният ефект беше по-силен и по-важен. Вятърът вече отнасяше Лоран далеч от враговете. Те не се опитваха да стрелят, всичките им усилия бяха насочени към едно: да сменят посоката и да се впуснат по петите на този, когото наричаха пират и който вече се отдалечаваше. В положението, в което се намираха, не можеха да насочат топовете си към него.

Така Лоран спечели известна преднина и помисли, че ще може да избяга. Испанците обаче съумяха навреме да се впуснат след него и

постепенно намаляваха разстоянието. Скоро френският капитан разбра, че пак ще го настигнат. Вятърът, който доскоро му помагаше, сега благоприятствуваше испанските кораби, снабдени с повече платна.

Корабът на вицеадмирала бе маневрирал по-бързо и сега бе начело в преследването. Когато се приближи достатъчно, топовете от предната му част влязоха в действие Най-напред профучаха няколко гюллета, които изчезнаха в морето със свистене на разтопен метал. После изведнъж друго гюлле, по-точно насочено, попадна върху палубата, на мястото, където се намираха Лоран и Жан Тиебо.

Ударът беше тъй близък и силен, че Лоран падна. Жан помисли, че капитанът е убит и се хвърли да му помогне Но в същия миг с учудване видя, че Лоран стана, изтърси дрехите си, както кучетата изтърсват козината си, а после се изсмя гръмко с думите.

— Не улучи!

Думите му успокоиха екипажа и му вдъхнаха още повече смелост.

Хората бяха силно екзалтирани и горяха от жажда за слава и саможертва Чувствувайки тяхното настроение, Лоран отново реши да атакува. Той отиде при големия топ, който се намираше на носа, напълни го с двоен заряд, а след това заповяда да се обърне на място корабът. За голямо учудване и за страх на испанците той отново се насочи срещу тях, макар че този път не можеше да разчита на вятъра.

Тази позиция беше опасна, но имаше предимството, че създава по-голяма стабилност на кораба за изстрела, подготвян от Лоран. Неприятелските галеони идваха насреща му с пълен ход. Спокоен, Лоран се целеше дълго и внимателно. Адмиралският кораб беше надминал другия испански галеон и се намираше по-близо. Лоран се премери в главната му мачта и когато беше сигурен в прицела си, той стреля.

Това бе прекрасен изстрел! Хората на френския капитан нададоха възторжени викове. Улучена в основата си, мачтата се пречупи, откъсна се с помощта на вятъра и се сгромоляса на палубата. Крясъците, които излязоха от гърдите на корсарите в този момент, не успяха да заглушат оглушителния трясък. Мачтата отскочи върху главите и телата на хората, помете оградата и потъна в морето, възпирайки испанския кораб откъм страната, където беше паднала. Той

се завъртя около себе си. Жан си спомни, че така ставаше с дивите животни, когато буканиерите ги улучеха в главата, преди да срещнат смъртта си, те губеха равновесие.

За миг флибустерите разглеждаха резултата на своята дръзка маневра. Това обаче не трая дълго, защото другият галеон плаваше стремително към тях. Впрочем капитанът на испанския кораб нямаше намерение да влиза в ръкопашен бой. Той познаваше достатъчно добре славата на флибустерите като майстори на абордажа. При подобен опит той щеше да понесе тежки загуби и щеше да се лиши от предимството на многобройните си топове. Щом стигна на подходящо разстояние, галеонът откри огън. Залпът му причини ужасни щети и изстреби много хора. Този път френският кораб бе облян в кръв, но всичко това ни най-малко не намали готовността за бой. Жан бе запалил отново фитила:

— Тук съм, капитане, в пълна готовност!

— Добре — отговори Лоран, — но ние няма да вдигнем във въздуха нашия кораб без техния. На абордаж! — изкомандува той.

И ето че вместо отново да се впусне в бяг, френският кораб се доближи до врага. Доколкото му беше все още възможно, той маневрираше, за да закачи с куки испанеца и да се долепи до него. На галеона разбраха опасността и завъртяха кормилото тъй, че минаха на известно разстояние покрай флибустерския кораб.

Лоран обаче бе имал достатъчно време да зареди отново топовете и даде залп съвсем отблизо. Гюлетата нанесе огромни щети на испанците и погубиха много от тях. Тежко засегнат на много места, и този испански кораб остана неуправляем. Както бе станало с адмиралския галеон, и неговото кормило престана да се подчинява. Лоран веднага прецени възможностите си:

— Пълен ход!

За момент хората от екипажа изоставиха оръжията и се втурнаха по мачтите, нагласявайки платната. В резултат на това корабните ребра затрептяха, плавателният съд потрепера като пришпорен кон. Изглеждаше като че ли приповдига предната си част. После вятърът го затика, той се устреми напред и вряза носа си в противниковия кораб.

Последва силен удар и оглушителен трясък от сблъскването. Счупени мачти, техните платна и други корабни принадлежности се преплетоха. Двата кораба като че образуваха един, макар че палубите им не бяха на еднаква височина — испанският беше по-голям. Капитан

Лоран дьо Граф не извика „На абордаж“, а изкомандува „Напред на нож!“. Разгневена, освирепяла и необузdana орда флибустери се хвърли след него, като се вкопчваше във въжета, дървета и всичко, което ѝ попадне:

— Тук ли си, Ренжар?

— Тук съм, Тиебо!

— Тогава всичко е в ред! — изрева Жан и се впусна на свой ред, хвърляйки фитила, който вече не беше необходим. В този момент Жан искаше да мисли само за победата, която на всяка цена трябваше да извоюват.

ГЛАВА XIII

ПОДВИГЪТ НА ЖАН ТИЕБО

Боят се водеше безмилостно. Това бе неравна борба, защото сто корсари се биеха срещу повече от хиляда испанци. В подобни случаи обаче надделяват решителните и смелите. Скоро хората на Лоран, сражавайки се с пушки, пищови, саби — един срещу десет или дванадесет, — почувствуваха, че постепенно неприятелят се огъва и отстъпва по собствената си палуба.

При все това от задната част на кораба испанският вицеадмирал даваше своите команди и подтикваше хората си ту с окуражителни думи, ту с ругатни:

— Хайде, смелите ми войници! — ревеше той, или пък: — Подлеци! Ще ви избия като кучета, ако още се страхувате!

Хубавите му думи обаче не съживяваха мъртвите и не връщаха в строя ранените. От своя страна флибустерите не оставяха никого след себе си: всички ранени, които все още даваха признаци на живот, биваха хвърляни в морето. Нападателят бавно напредваха към задната част на кораба, където се събираха оцелелите испанци, за да дадат подобър отпор.

Както при всяко сражение, имаше моменти на прилив и на отлив, при които една от страните имаше надмощие. Бавно и неумолимо обаче хората на Лоран дьо Граф изтикваха неприятеля към задната част на кораба.

Все пак испанският командир показваше голямо себеотрицание. Беше ясно, че от неговата воля зависеше дали хората му ще се съпротивяват още, или ще се предадат. Жан Тиебо схвана това и се обърна към Лоран:

— Трябва да премахнем ей този, за да завземем кораба.

Лоран насочи пищова си към капитана, стреля, но не улучи. В този момент се появи Ренжар с пушката си.

— Дай — каза Жан, изтръгвайки оръжието му от ръцете. Като се прицели спокойно, той натисна спусъка, тъй както бе правил преди,

когато стреляше срещу глиганите и дивите бикове. Ударът му беше точен: вицеадмиралът, засегнат в гърдите, падна назад, потънал в кръв.

— Победа! — изреваха пиратите като един и се хвърлиха неудържимо напред.

Сега вече оцелелите испанци почнаха да се предават. Вдигаха се ръце над главите, а палубата бе осеяна с оръжия. Най-сетне победата бе спечелена.

В същото време на няколкостотин метра стоеше адмиралският кораб със счупена главна мачта. От него не смееха да стрелят, за да не поразят своите. Принудени бяха да гледат поражението им, без да се намесват. Адмиралът се питаше какво щеше да стане с него сега, когато французите бяха господари на един кораб, така добре въоръжен, както и неговият. Всичко изглеждаше загубено. Оставаше му единствената възможност да постегне кораба и през приближаващата нощ да се отдалечи. Воят, който се чуваше от победения кораб, му показваше ясно каква съдба очаква и него, ако не успее. Ето защо той подканяше екипажа си да бърза. Понеже не можеха да си поставят нова мачта, той разчиташе на останалите мачти, за да отведе хората си далеч от грозящата ги гибел.

От своя страна Лоран нямаше време да се занимава с втория неприятелски кораб. Едва бе сломена последната съпротива, когато прокълтя някакъв глас:

— Капитане! Капитане!... Пожар!

За миг Лоран се запита дали врагът бе имал смелостта да извърши това, което той бе решил да направи със собствения си кораб в случай на поражение. Но много бързо положението се изясни:

— Капитане, пожарът е тук! — ревяха други гласове.

Той се обърна. Наистина нямаше никакво съмнение: собственият му кораб се бе запалил, докато хората щурмуваха другия. Причината беше фитилът, хвърлен от Жан в решителния момент. Той би трябвало да го хвърли в морето! Черен дим се издигаше от флибустерския кораб, закачен за галеона. Изведнъж се появи буен пламък.

— Капитане, корабът ще избухне, а и ние, както сме заловени за него!

— Всички горе, да опитаме да се откачим! — изкомандува Лоран дьо Граф.

Веднага, прекратявайки клането и увличайки със себе си останалите живи испанци, хората се заловиха с каквото им попадне под ръка — брадви, саби и ножове — да отделят двата кораба един от друг, та да не погине и току-що завладеният испански кораб.

Ударът при сблъскването обаче трябва да е бил много силен, тъй като много от платната и въжетата се бяха вплели едни в други. Двата кораба бяха образували един, а докато ги разделят, всичко щеше да бъде свършено.

— Жан, за бога! — крещеше Лоран, който не желаше вече да вдига във въздуха своя кораб, тъй като победата беше в ръцете му.

С един скок Жан се намери до капитана и прецени положението. Какво да правят? В един миг той разбра какво се бе случило и че именно той трябваше да отговаря за всичко.

— Трябва да запазим барутния склад! — извика той.

— Но как?

— Отивам там!

— Не! Не! Няма никаква надежда!

— Въпреки това отивам! — викна Жан и от палубата на галеона скочи върху френския кораб, който бе вече обвит от дим.

— Жан! — изкрещя Лоран дьо Граф, но напразно Жан Тиебо бе изчезнал.

Щом стъпи на борда на френския кораб, Жан опита да се ориентира и да се придвижи в дима, който бодеше в очите му, ослепяваше го и го задушаваше. Младежът обаче вървеше напред с протегнати ръце, а в съзнанието му имаше една-единствена мисъл: да потуши пожара и да спаси помещението с боеприпасите.

Докато си пробиваше път през дима и през развалините, горе французите и испанците все още се бореха да отделят двата кораба. Явно беше обаче, че само някакво чудо можеше да ги спаси. Димът се усилваше, а палубата бе обхваната от пламъци. Рен-жар разбираше всичко това и с риск на живота си се опита да помогне на своя приятел:

— Аз също отивам там, капитане.

— Ти си луд!

Ренжар обаче не го чуваше вече. Също както преда малко бе постъпил Жан, с един исполински скок той се намери долу, върху френския кораб. Тогава Лоран извика:

— Да се знае, че няма да свършат тази работа без мен! — и на свой ред скочи и той.

Палубата, на която стъпи, представляваше вече пепелище, обгърнато от пламъци и дим. Всред тях тримата не се забелязваха. Обезсърчени, те напредваха към склада, където бяха мунициите. Там стигнаха от различни страни и неочаквано сред пукота и огнените езици и сред злокобното прашене на пожара те чуха гласовете си:

— Е... хо!

— Е... хо!

— Ренжар?

— Ти ли си Тиебо?

— Аз съм.

— Няма какво, момчето ми, дошли сме твърде къс но. Сега вече всичко гори.

Те не се виждаха, но по гласовете разбираха, че са се намерили.

— Е, Ренжар, в такъв случай, нека бъдем готови да умрем като моряци.

— Да се приготвим, момчето ми.

Тогава прокълнтя друг глас, който те веднага познаха:

— След мен, флибустери!

Двамата отговориха:

— На вашите заповеди, капитан Лоран дьо Граф.

— Моряци — продължи капитанът, — заповядвам да напуснете това помещение. Тук нямате повече работа, а ако трябва да умираме, нека загинем заедно Бегом на палубата веднага, и то към задната част, където пожарът още не е стигнал!

Те се втурнаха поотделно всеки по свой път и тъй като не се виждаха един друг, не можеха да си помогнат взаимно. Пръв излезе Ренжар; следвайки указанията на Лоран, той се отправи към задната част. Капитанът бе имал право: вятърът духаше тъй, че пламъците се снишаваха към задната част и Ренжар много бързо излезе на открито. Той се покатери на задния мостик и зачака.

Не след дълго се появи и Жан. Те не се впуснаха да се прегръщат, а с невъзмутимост, на която биха завидели дори британските пирати, Жан каза на Ренжар:

— Струва ми се, че последният ни час не е далеч.

— По-точно последните ни минути, а не час — от-говори Ренжар.

В този момент от дима пред тях изскочи Лоран. Той не изглеждаше по-смутен от тях и им каза простичко:

— Не намирате ли, че тук се диша по-добре от долу?

— Тъй вярно, капитане — отвърна Жан, — но все пак би ми било неприятно да умра опушен като месото, което така хубаво приготвявахме някога с Ренжар.

— Не мисля — каза Лоран, — че някой от вас ще има случай да се гощава още много с такова месо.

— Не знам дали на рибите ще се хареса нашето — подзе Жан, но вярвам, че биха го предпочели сурово.

Докато се шегуваха така, вятърът задуха силно и морето се показва около тях. Ренжар възкликна:

— Я гледай! Та ние сме сами!

И наистина техните хора като по чудо бяха успели да се отделят от горящия френски кораб: на няколкостотин метра се виждаше отдалечаващият се галеон.

— Добре — каза Лоран, — приятелите ни ще се любуват на красив бенгалски огън, тъй като ние ще хвъркнем във въздуха пред очите им.

Едва бе произнесъл тези думи, когато глух тътнеж разтърси корпуса на кораба. Палубата се разтвори, като че ли бе тласната от някаква демонична сила. Към небето се извиси огромен пламък, придружен със страхотен поток от дървени парчета и всевъзможни изтръгнати части. Бясна експлозия разтърси въздуха. Жан си помисли: „Този път съм сигурен, че отивам право на небето.“

ГЛАВА XIV

ДРЪЖТЕ ИСПАНСКИЯ АДМИРАЛ!

Странно люлеене и усещане на морска болест-нещо, което никога не бе изпитвал дотогава — накараха Жан да разбере, че идва в съзнание. Първоначално не му стигаха силите да отвори очи, после, когато успя да направи това, той разбра, че беше прострян на някакъв движещ се под, в тясно помещение, което миришеше на саламура. Тогава осъзна, че се намира на борда на кораб.

Преди още да отвори очи, някой го ритна в хълбока и някакъв глас се обърна към него на развален френски език:

— Ето че дойде на себе си, куче! Ще имаш, значи, възможност да говориш.

Две силни ръце го хванаха под мишниците и го изправиха:

— Хайде, върви! — заповяда човекът и Жан почувствува зад гърба си дулото на пищов.

„Щом трябва да се мре, ще се мре — помисли той. — Безполезно е да се отлага: ето че отново започват неприятностите.“

Едва бе имал време да помисли това, а мислите му още бяха мъгливи и бавни — и бе тикнат в един коридор, а после, все още клатушкайки се, в някаква кабина, чиято врата бе отворена пред него. Това бе капитанската каюта. Жан разбра, че корабът, на който се намира, е испански.

„Виж ти — каза си той, — добре са ми взели мярата.“ Ясно бе, че е бил изхвърлен от експлозията в морето, а после испанците са го извадили от вълните, но това не бе облекчило положението му...

Учудването му не се ограничи с това, че още живее. Едва застана пред капитана (от обръщението на пазачите узна, че това е испанският адмирал) и не можа да възпре своя вик: край него стояха двамата му приятели — морякът Ренжар и великият капитан Лоран дьо Граф. Той не вярваше на очите си. И двамата като него бяха под стража. Зад гърба на всеки стоеше по един въоръжен испанец.

— Капитане! — възкликна Жан, като протегна ръка към него.

Веднага обаче бе смушкан с дулото на пищова:

— Тишина! — заповяда пазачът му. — Отговаряй само на въпросите, които ще ти бъдат задавани.

Жан размени с приятелите си по един поглед. В това време адмиралът се бе впуснал в някакво дълго изречение на испански език, от което Жан нищо се разбра.

— Отговаряй! — заповяда пазачът, ръгайки го в ребрата с пищова си.

— Бих искал да отговоря, но не разбирам езика ви.

— Няма значение — каза човекът, — аз ще ти обясня какво те пита адмиралът.

Като изрече тези думи и понеже задачата му беше трудна, той почеса главата си с оръжието, а после се помъчи сам да разбере какво точно искаше началникът му, за да го обясни на Жан.

Докато го слушаше, Жан твърдо реши никога да не отговаря на подобни въпроси, които целяха единствено да го накарат да каже какво беше френското въоръжение на околните острови и разположението на войските на губернатора в Санто Доминго. В същото време той си припомни подвига на Пиер льо Гран, за когото веднъж Ренжар му бе разказвал. Несъмнено Лоран също познаваше тази история.

— Човече — каза той на испанеца, — бих желал да кажеш на твоя господар, че най-добрият начин да обясним какви са намеренията ни, е да му дадем да разбере, че приятелите ми и аз сме решили да действваме, тъй както е действувал някога един прочут човек, познат под името Пиер льо Гран.

Другият се готвеше да преведе на своя началник това изречение, което имаше някакво значение единствено за онези, които знаеха за какво се касае. Той тъкмо бе започнал отново да чеше челото си с пищова, когато Ренжар и Лоран, след като бяха разбрали какво искаше да каже Жан и му бяха смигнали отново, с един скок се хвърлиха всеки върху своя пазач, за да ги обезоръжат.

Лоран и Жан действаха много успешно, но Ренжар не бе достатъчно бърз. Преди да бе успял да сграбчи пищова на пазача си, куршумът го бе пронизал в гърдите. Той се строполи, потънал в кръв. Жан обаче се оказа по-пъргав. С едно косо движение на китката той прекъсна дъха на своя пазач и отне пищова му. След това обърна оръжието към убиеца на Ренжар и го простря на земята.

През това време Лоран се бе втурнал към адмирала и по примера на Пиер льо Гран насочи пищова си към гърлото му. Жан от своя страна пък държеше пищова си срещу останалия жив испанец.

— Тъй както е вярно, че аз съм Лоран дьо Граф, когото вие наричате „бичът на Индия“, така е вярно, че ще ви убия като заек, адмирале, ако не изкомандувате на вашия екипаж това, което ще ви наредя.

— Но!...

— Или така, или смърт — избирайте!

Адмиралът не беше особено смел и Лоран се наложи. Така би станало и с всеки друг. Впрочем какво друго можеше да направи, освен да се подчини?

— Какво искате? — запита той.

— Да заповядате да спуснат в морето една лодка с достатъчно количество провизии и оръжия и да ни оставите да отплуваме с нея. Аз мога да се ориентирам по море и знам къде се намираме: ще се оправя. Нужна ми е обаче и вашата честна дума, че сте верующ.

— Аз съм добър испанец — каза адмиралът, — а това значи, че вярвам в нашия спасител.

— Това ми е достатъчно — каза Лоран. — Предполагам, че притежавате библия.

— Ето я — отвърна адмиралът, сочейки върху масата.

— И така, вие ще се закълнете над нея, че ни подарявате живота и свободата при условията, които ви казах и от които ние ще съумеем да се възползуваме. Хайде, скъпи адмирале, протегнете ръка и се закълнете.

Адмиралът още се колебаеше.

— Давам ви време, докато изброя до три. Едно!... Две!... — започна той.

Преди още да бе изрекъл „три“, адмиралът се закле. Той удържа думата си, тъй както беше обещал една лодка с провизии и вода бе спусната в морето, а в нея бяха свалени двамата флибустери. Адмиралът за себе си беше уверен, че те няма да оцелеят в това опасно положение.

Докато испанският галеон се отдалечаваше по вълните, които на моменти го скриваха от хората в лодката, Тиебо каза:

— Бързам да се отдалечим, капитане, независимо, че оставям завинаги зад себе си Ренжар. Откъде да знае човек дали тези хора няма да ни теглят по един куршум!

— Не — отвърна Лоран, — адмиралът се закле над библията. Никога не съм срещал испанец, който да не спазва клетвата си.

Лоран имаше право. Никой не ги обезпокои и скоро се озоваха сами между водата и небето.

Тогава се заредиха за тях много тежки дни. Лоран притежаваше развито чувство за ориентация в морето, но все още се намираха твърде далеч от Санто Доминго. Вълните и вятърът ги тласкаха из морето без определена посока. Впрочем за кратко време Жан сръчно изработи мачта с помощта на едно гребло и на платно, ако може да се нарече така това тънко квадратно парче плат, съшито от двете им ризи. Но ако дните бяха палеци, то пощите бяха мразовити, а понякога неочаквано се изливаше и силен дъжд, който ги караше да зъзнат и дълго да гракат зъби, без да могат да се сгреят.

Бяха изложени на множество опасности. На първо място можеха да ги забележат от някой испански кораб и отново дати заловят. Действително цял флот от седемнадесет кораба бе изпратен в този район със заповед да залови Лоран. Веднъж бяха нападнати от голяма риба. Самите те не можеха да познаят дали беше акула, или не, но лодката им едва не се обърна и те едва не бяха изхвърлени във водата. През всичкото това време чувствуваха, а инстинктът им не ги лъжеше, че се движат в правилна посока и че Санто Доминго не бе много далеч. Само че хранителните припаси се свършваха...

От известно време вече те бяха намалили дажбата си вода, докато най-сетне тя бе сведена до... нищо. И така от два дни нямаха с какво да овлажнят гърлата си, а това положение им причиняваше ужасни мъки. Тогава Жан забеляза земя. Лекият вятър ги носеше нататък. Която и да беше тази земя, те щяха да слязат там, защото сигурно можеха да намерят близо до брега някой извор, чиято вода да ги спаси от жажда и смърт. Когато стигнаха обаче, земята се оказа малък остров от твърда скала, по която нямаше никаква растителност и нито капка вода.

И така пътуването продължи. Това се налагаше, ако не искаха да умрат, изсушени и опушени от огненото слънце. То се отдалечаваха

със свити сърца, загубили надежда, че ще избягат от този ад, в който бяха влезли по собствено желание.

— Капитане — каза Жан, — мисля, че този път всичко е свършено.

— Не — отговори Лоран, — докато има живот, има и надежда. Да не се чува, че двама флибустери при подобни обстоятелства са изпаднали в отчаяние!

Тези думи окуражиха отново Жан и той продължи да страда безмълвно.

И ето че най-сетне надеждата им бе възнаградена. Към полунощ над главите им се изсипа живителен дъжд. Дъждът бе краткотраен — като че един-единствен облак ги бе търсил над морето и се бе излял над тях. Той обаче бе достатъчен да напълнят меховете си и да се уверят, че няма да загинат. Впрочем то пестеливо използваша скъпоценната течност, но още на следващия ден пестеливостта им се оказа безпредметна, тъй като на хоризонта се появи нов остров. Привечер те стигнаха до него. Като се снабдиха с чудесна вода и плодове, те заспаха на брега.

На другия ден обиколиха острова. Той бе плодовит, но безлюден. Не се забелязваше никаква следа, която да свидетелствува, че тук са спирали кораби или дори лодки; нямаше никакви признаци за пребиваване на човешки същества. Макар че успяха да убият с камъни една кацнала до дърво птица, чието месо се оказа твърде жилаво, те не можеха да заживеят тук.

— Жан — каза Лоран, — трябва да продължим.

— Добре, капитане.

— Ако съдя от фауната и флората тук, струва ми се, че не сме далеч от целта. Трябва да стигнем до нея. По-добре би било още веднъж да рискуваме живота си, отколкото завинаги да останем на това островче.

И така те изтикаха пак лодката си в морето и отново се намериха между небето и водата.

Лоран не се бе излъгал. Но макар че Санто Доминго не бе далеч, не беше лесно да стигнат дотам живи и здрави. Когато мислеха, че вече са спасени, сполетяха ги нови опасности. Неочаквано силен вятър ги отклони далеч от архипелага, към който се бяха насочили. Още веднъж се озоваха в солената пустиня. Още веднъж водата от меховете се

изчерпа, а плодовете, които бяха успели да запазят, изгниха. На сутринта, след една ужасна нощ, през която жаждата отново ги бе измъчвала, безмилостното слънце изгря и се извиси над главите им.

Те стояха безмълвни, пестейки силите си. Нямаха и какво повече да си кажат. Мълчанието им се сливаше с околната тишина, тъй като течението ги носеше, но никакъв вятър не духаше. Към пладне Жан рязко се изправи и загледа морето с блуждаещи очи. Той щеше да се хвърли във водата, ала Лоран го задържа и принуди насила да седне отново. Тогава Жан се разплака. Той не плачеше за себе си, тъй като не бе загубил смелостта си, но плачеше само от безсилен гняв, защото нищо не можеше да направи.

— Загубени сме — каза той.

— Не още — отвърна Лоран и на свой ред се изправи. С омършавелия си от лишенията пръст той посочи към хоризонта.

— Земя! — извика той.

— Не... не... — отговори Жан с нервен смях. — Не може да е земя... Това е само мираж.

— Земя е — каза Лоран.

Едва бе изрекъл тези думи и се изви благоприятен вятър, който ги понесе нататък. Те си помагаха с греблата и скоро приближиха до брега. Слязоха в малък залив, между две скали, където с последни сили изтеглиха лодката на брега. После се строполиха като мъртви от толкова умора и вълнения и тъй като нощта приближаваше, а бяха пили и много вода от едно поточе, което течеше до самия пясък, те заспаха до сутринта.

ГЛАВА XV

ПРИ ГУБЕРНАТОРА ГОСПОДИН ДЪО КЮСИ

Една ръка ги разтърси и те се събудиха. Отвориха очи и тъй като се беше съмнало, видяха, че ли обкръжава група от десетина въоръжени мъже:

— Кои сте вие? — запита, навеждайки се над тях, човекът, който, изглежда, беше водачът.

— Аз съм Лоран дьо Граф — каза капитанът, — а това е Жан Тиебо, мой заместник.

Заместник на капитана! Жан не се бе надявал на подобно повишение и почувствува, че сърцето му прелива от радост. Нямаше обаче време да се радва повече, човекът казваше:

— А! Лоран дьо Граф и Жан Тиебо... Е добре! Последвайте ме. Заповядано ми е да ви заведа при губернатора.

— Какъв губернатор? Къде сме? — попита капитанът.

— Господин дьо Кюси... — започна човекът.

— Честна дума, наистина сме на Испаньола! — извика Лоран.

— Да — потвърди човекът, а на патрулите, които кръстосват острова и брега, е заповядано да ви отведат незабавно при губернатора, щом ви заловят.

— Знаете ли причините за този арест?

— Повярвайте, не — отвърна човекът. — Аз само изпълнявам заповедите... Вие обаче сигурно се досещате.

За арестуването на Лоран можеше да има много-причини: отплувал бе без позволение, нападнал бе Кампеш, а също бе убил ван Хорн. За Жан обаче нямаше друга причина, освен че го беше придружавал. Не съществуваше никакво основание да търсят именно него, неизвестния флибустер.

Силите им се бяха възвърнали и те тръгнаха, измъчвани от множество въпроси. За момента те губеха свободата си, но животът им

не беше в опасност, освен ако бе пристигнала от Франция заповед за строго наказание на корсарите. Ето защо въпреки всичко те се радваха, че отново са на твърда земя и че са стъпили на Испаньола.

В Санто Доминго пристигнаха едва когато денят превалеше, тъй като бяха слезли северозападно от града, в същата посока, но малко подалеч от мястото, където някога, преследван от пазачите, Жан успя да се спаси с една открадната лодка. С нея той прекоси протока, разделящ Санто Доминго от Ла Тортю Минавайки близо до това място, те видяха рибари и Жан ги заговори. Едва разменил няколко думи, той разбра, че има работа със собствениците на лодката. Ето защо сега им посочи залива, където с Лоран бяха оставили испанската лодка, като им каза, че ако желаят, могат да разполагат с нея.

С вече успокоена съвест, Жан заедно с Лоран влязоха в Санто Доминго, без да бъдат вързани, но заобиколени от стража. Градът не се бе променил и въпреки опасенията си те бяха радостни, че го виждат отново. Отведоха ги направо при губернатора.

Господин дьо Кюси се намираше в своя голям кабинет, чиито прозорци бяха над самия град и гледаха към пристанището. При влизането им той стана и се отправи тежко към тях:

— Капитан Лоран дьо Граф — каза той, — ето че вие сте отново при мен. Съвсем не личи да ви е провървяло, като не се подчинихте на моите заповеди!

— Не знам, господин губернаторе — каза Лоран, — дали до вас е достигнало ехо от подвизите, които извършихме в името на краля на Франция. Ние обаче завзехме Кампеш, след това, тъй като корабът ми се отклони от пътя, унищожихме два испански кораба с по шестдесет топа и по хиляда и петстотин човека.

— Вие двамата сами ли?

— Не, с хората от нашия кораб, на брой най-много стотина.

— Същите, които докараха тук този испански галеон, пленен след голяма борба благодарение на вашата храброст и дързост — добави губернаторът.

— Как, вие осведомен ли сте, господин губернаторе?

— Всичко знам от няколко седмици, а най-вече знам какви са вашите достойнства, капитан Лоран дьо Граф. Затова пожелах да ви видя веднага.

— Но вие не сте ли могли да знаете...

— Разбира се, че не. Съвсем не бях сигурен, че ще ви видя някога отново, но твърдо вярвах. Затова издадох заповед, ако ви намерят, да ви доведат незабавно при мен и пръв да ви поздравя.

— В такъв случай — каза Лоран — ние не сме затворници?

— Нито вие, нито този младеж.

— Но вие и за него сте заповядали?...

— По същите причини, а и поради други. Ще стигнем и дотам. Капитан Лоран — продължи губернаторът, — имам за вас хубави новини от Франция. След като е бил осведомен за начина, по който сте му служили, кралят ви реабилитира за смъртта на ван Хорн и ви възлага като лично поръчение да обезпечите сигурността на острова и поемете командването на полицията.

— Наистина ли?

— Да, защото дойде време, когато в името на краля на Франция трябва да цари ред и мир. Кралят търси вашите услуги за благото на нашата страна, за да завоюва не само този остров, но и всички, които са наоколо. Вашата слава и вашето име ще ви помогнат да постигнете това, съобразно волята на краля — по мирен път, без да има нужда от кръвопролития.

Лоран опря едното си коляно на земята:

— Ще служа на краля — каза той — и ще работя както винаги за неговата слава.

— Колкото за този младеж — продължи губернаторът, — имам и за него новини. Нали името му е Жан Тиебо дьо Гаскоан?

— Да, господин губернаторе — отвърна Жан.

— Господин дьо Гаскоан — каза господин дьо Кюси, — вашият баща е умрял преди много години, но е служил на Франция и кралят желае във ваше лице да му отдаде почит. Слухът за храбростта ви стигна до нашите уши, а отзвукът от него е достигнал и във Франция. Познаваме ви като истински войник и моряк. Вашият чичо — Анселм — почина в Париж, като ви остави голямо богатство, понеже вие сте единственият му потомък. Кралят от своя страна подписа заповед, с която ви назначава лейтенант на фрегата във военния флот.

— Наистина ли? — попита Жан, също както бе запитал преди това Лоран дьо Граф.

— Да — отвърна губернаторът, — както е истина, че винаги правдата, смелостта и любовта към родината се възнаграждат.

Издание:

Народна култура, София

Редактор Пенчо Симов

Художник Борислав Стоев

Худ. редактор Васил Йончев

Техн. редактор Олга Стоянова

Коректор Евдокия Попова

Дадена за печат на 16. VIII. 1968 г.

Печатни коли 7. Издателски коли 5,32

Формат 84×108/32. Издат. № 110 (2426)

Поръчка на печатницата № 6442 ЛГ V

Цена 0,54 лв.

Ч 840–3

ДП „Стоян Добрев — Странджата“, Варна

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.